

VARBINIŅU BALSAŠ

Metai VII.

VASARIS-FEBRUARY, 1923

No. 2.

4933
AR TU MATEI?

Ar tu matei,
Kaip grīžēs iā dirbtuvēs
Namo ūeimynos tēvas rado
Vaikus numirusius iā bado,
Ir kaip mergaitēs-paleistuvēs,
Nors girtos su svečiais kvatojo,
Širdij jaunų dienu raudojo?

Ar tu matei?

Ar tu matei,
Kaip alkanajų minij
Nagai komis kazokai vaikē;
Nevirto budeliams krutinē,
Ir jie sau nuopelnu palaikē,
Kad jū širdis nesudrebējo
Ir gatvē lavonais prisējo?

Ar tu matei?

Ar tu matei,
Kāp neprotē motuše
Basa bēgiojo vis kas rytā
Šilā, kur jos sūnus krito,
Ir verkē apkabinius puši,
Ir ašaroms zemē šlakstē,
Ir juokdamos po miškā lakstē?

Ar tu matei?

O, aš mačiau!..
Kol nemačiau to vaizdo,
Laikiau skaudžia ir savo žaizdų.
Dabar gi supratau, kad mano
Kančia—tai tik kančios šešēlis;
Kad mano skurdas—lašēlis
Prieš visā skurdo okeanā.

O aš mačiau!

J. Janonis.

LMPSA. FINANSINĖ APYSKAITA

UŽ GRUODĮ 1922 M.

Kuopos	Miestas	Suma
94	Benton, Ill.	\$.70
122	DeKalb Ill.	3.15
64	Great Neck, N. Y.	8.50
71	Benld, Ill.	5.65
115	Roseland, Ill.	2.65
51	Collinsville, Ill.	2.65
4	Elizabeth, N. J.	3.45
9	Chicago, Ill.	2.20
45	Bayonne, N. J.	3.50
7	Schenectady, N. Y.	3.60
89	Milwaukee, Wis.	1.20
65	Rumford, Me.	2.85
27	Cambridge, Mass.	2.20
108	W. Frankfort, Ill.	4.00
102	New Kensington, Pa.	1.35
63	Nanticoke, Pa.	4.75
58	Chicago, Ill.	4.05
8	Lawrence, Mass.	1.05
17	Detroit, Mich.	11.00
26	Rochester, N. Y.	5.05
17	Detroit, Mich.	7.30
23	Binghamton, N. Y.	2.65
30	Bridgewater, Mass.	2.65
42	New Haven, Conn.	1.50
117	Westville, Ill.	1.60
5	Rockford, Ill.	6.30
34	Fitchburg, Mass.	3.30
100	Hudson, Mass.	2.65
36	Minersville, Pa.	3.15
68	Herrin, Ill.	2.10
36	Minersville, Pa.	\$3.30
46	Philadelphia, Pa.	5.40
111	Brooklyn, N. Y.	2.10
60	Pittsburgh, Pa.	5.25
8.	Lawrence, Mass.	2.25
1	Brooklyn, N. Y.	8.90
114	Zeigler, Ill.	3.25
66	Los Angeles, Cal.	1.15
72	Kenosha, Wis.	1.20
28	Baltimore, Md.	1.65
77	Fracckville, Pa.	3.75
50	Gardner, Mass.	3.45
91	Maspeeth, N. Y.	1.80
110	East St. Louis, Ill.	1.80
11	Philadelphia, Pa.	5.60
102	New Keinsington, Pa.	1.35
118	Auburn, Ill.	1.00
48	Wilkes Barre, Pa.	3.30
30	Bridgewater, Mass.	.60
89	Milwaukee, Wis.	1.45

41 Akron, Ohio.	1.00
13 So. Boston, Mass.	3.70
12 Waterbury, Con.	2.00
36 Minersville, Pa.	4.50
51 Collinsville, Ill.	1.75
21 Pittsburgh, Pa.	2.85
116 Miners Mills, Pa.	1.20
24 Cleveland, Ohio.	6.60

Viso \$188.90

IŠLAIDOS:

Narinės mokestys "M. B."	\$122.45
American Surety Co.	5.00

Viso \$127.45

SUTRAUKA:

Balansas lapkričio mėn.	\$198.92
Iplaukos gruodžio mėn.	188.90

Viso \$387.82

Išlaidos 127.45

Sausio 1 d. išde lieka \$260.37

LMPSA. Centro Sekretorė

O. ŠIMOLIUNIUTĖ,

LMPSA. Centro Išdininkė

A. V. KLIMIUTĖ.

"MOTERŲ BALSŲ" FINANSINĖ
APYSKAITA UŽ SPALĮ, LAPKRITĮ
IR GRUODĮ 1922 M.

IPLAUKOS:

Spalio:	
Prenumeratos	\$23.00
Pavieniai numeriai	119.32
Knygos	26.01
"M. B." narinės mokestys už spalį	133.19
	Viso \$301.52
Lapkritis:	
Prenumeratos	\$67.50
Pavieniai numeriai	56.95
Knygos	2.98
Aukos	15.00
"M. B." narinės mokestys už lapkritį	105.58
	Viso \$248.01
Gruodis:	
Prenumeratos	\$14.00

Pavieniai numeriai	143.43
Aukos	141.20
"M. B." narinės mokestys už gruodį	122.45
Bendradarbiai sugražino	5.00
Už sugrįžusį čekį	16.50
	Viso \$442.58

IŠLAIDOS:

Spalio:	
"Laisvė" už "M. B." No. 9	\$137.50
"Laisvė" už popieri	92.60
Adm. alga (5 sav.)	125.00
Redaktorei alga	50.00
Siuntinėjimas	13.00
Adm. išlaidos	12.00
	Viso \$430.10

Lapkričio:	
"Laisvė" už "M. B." No. 10	\$166.50
"Laisvė" 500 laiškam popiera	4.25
Adm. alga (2 sav.)	50.00
Redaktorei alga	50.00
Bendradarbiams	10.00
Siuntinėjimas	12.00
Adm. išlaidos	12.95
Už sugražintą čekį	16.50
	Viso \$322.20

Gruodžio:	
"Laisvė" už "M. B." No. 11	\$133.00
Adm. alga (2 sav.)	50.00
	Viso \$183.00

SUTRAUKA:

Iplaukos:	
Spalio	\$301.52
Lapkričio	248.01
Gruodžio	442.58
	Viso \$992.11

Išlaidos:	
Spalio	\$430.10
Lapkričio	322.20
Gruodžio	183.00
Nedateklūs spal. mėn.	96.60
	Viso \$1031.90

Sausio 1 d. 1923 nedateklūs 39.79

"Moterų Balso" Adm.
O. ŠIMOLIUNIUTĖ,
LMPSA. Centro Išdininkė
A. V. KLIMIUTĖ.

"DARBININKIŲ BALSŲ" NUMERIS DEL AGITACIJOS SAVAITĖS.

LMPS. Agitacijos savaitė jau netoli, tai bus nauja dirva del platinimo darbinikiškos literatūros.

Taigi visi draugės ir draugai, kuopų agentai ir pavieniai, kurie tikrai užsiimate platinti literatūrą, tai skubinkitės rengtis prie LMPS. agitacijos savaitės, kad laiku atėjus jus butumet apsirupinę su literatūra.

"Darbininkų Balso" agitacijos savaitės numeris bus labai puikus ir naudingas perskaityti kiekvienam darbininkui ir darbininkei. Jis bus puikus todėl, kad jame tilps įvairių ir gražių paveikslų. O naudingas todėl, kad bus geriausių

literatūrų parašyti straipsniai. Ir parsiduos ta pacia kaina — 15 centų kopija.

Taigi visos LMPS. kuopos išrinkite agentes, kurios platintų pavienius "Darbininkų Balso" numerius ir rinktų naujus prenumeratus del jo. Pasistengkite visos LMPS. narės gauti nors po vieną naują "Darbininkų Balso" skaitytąją per šią agitacijos savaitę.

Draugai agentai, norėdami užsisakyti "Darbininkų Balso" agitacijos savaitės numerį, pasiskubinkite su užsakymais. Kada užsakymus gauni ankščiau, tai žinai kiek reikia spausdinti.

Pasistengkite tatai atlikti, kaip galint greičiau.

O. Šimoliuniutė,
"Darbininkų Balso" Adm.

DARBININKIŲ BALSAS

WOMEN WORKERS' VOICE

PIRMAS LIETUVIŲ MOTERŲ DARBININKIŲ ŽURNALAS
Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Organas

The Women Workers' Voice—Lithuanian Monthly Journal. Published by the Lithuanian Women's Progressive Alliance of America. Editor K. Petrikenė, Manager O. Šimoliuniūtė. Subscription: \$2.00 a year; 6 mo. \$1.00; single copy 15 c. Address: Darbininkų Balsas, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Entered as second-class matter October 5, 1916 at the Post Office at Phila., Pa. under the Act of March 3, 1879. Transferred to Brooklyn, N. Y., July 28, 1920.

Metai VII.

VASARIS-FEBRUARY, 1923

No. 2

Del Įvykių Klaipėdoje

Dėdelė.

Kad Klaipėdos kraštas, su Klaipėdos uostu ir su teritorija, kurioje gyvena apie 150,000 žmonių, teks Lietuvai, tai dabar jau beveik aišku. Lietuviškieji patriotai didžiuojasi savo dideliu laimėjimu. Kaip mes žiūrime į tai?

Dvi priežastys susidėjo klausimo išrišimui tuo budu: **sukilimas Prūsų Lietuvoje ir Francijos, Lenkijos ir Anglijos mielaširdystė del Kauno valdžios.**

Sukilimas Prūsų Lietuvoje (kuriam, žinoma, alyvos daryklė Lietuvos nereguliuojama armija) buvo nacionalistinis sukilimas. Tai buvo labiau pasiturinčių sluoksnių sukilimas ir tam sukilimui vadovavo tokie konservatyvūs "revoliucionieriai", kaip kunigas Gaigalaitis, kaip "pirmeivis" Vanaigaitis, kaip nedakeptas filozofas Vydūnas, kaip Kauno valdžios garbintojai Stiklorius ir Šimonaitis. Su darbininkų judėjimu tie žmonės niekuomet nieko bendro neturėjo. Atpenč: jie buvo ir bus priešai darbininkų judėjimo. Tačiau, kokiam laipsnyje tasai sukilimas, bent dalinai, paardė francuzų ir lenkų plenus galutinai pasigrobtį Klaipėdą, tai yra geras dalykas.

Bet patsai per save geležinių vilkų maršavimas į Klaipėdą nebutų virtęs pasi-

sekimu, jeigu franko-lenkų ponybė nebutų nutarus pasilikti Kauno valdžią vidurkelyje. Juk jeigu francuzai ir lenkai (kuriems, be to, pritarė vietos vokiečių policija) ištikrųjų būtų norėję atimti iš Lietuvos Klaipėdą, tai jie būtų galėję labai lengvai tatau padaryti. Užtektų tik gerai pašaudyti iš karinių laivų ir užatakuoti Lietuvą iš rytų pusės.

Bet nei francuzai, nei lenkai to nedarė. Jie malonia šypsa nutarė pripažinti Lietuvos suverenitetą (vyresnybę) ant Klaipėdos krašto. Geriau sakant, jie nutarė papolitikieriauti: girdi, imkitės sau Klaipėdą ir būkite mums ištikimi! Nesusidėkite su ta bolševikiška Rusija."

Tai yra meškerė, ant kurios Francija ir kompanija nori pasigaut buržuazinę Lietuvą.

Kuo atsakys į tą malonų nusišypsojimą Prūsų Lietuvos sukilėlių vadai? Patyrinėkime šiek tiek jų praeitį.

Pirmo karo beveik jie visi garbino kaiserizmą. Prūsų Lietuva visuomet buvo reakcinių kaiserininkų lopšys. Karo metu jie dūšia ir kūnu garbino imperialistinę vokiečių. Bet kada karas užsibaigė sulgy jų noru ir į Klaipėdą atvyko francuzų val-

džia, tie patys Prūsų Lietuvos patriotai puolė prieš juos ant kelių. Taigi, politinio pastovumo pas tuos ponus nėra. Yra tik tai prisitaikymas prie aplinkybių ir klausymas stipresniųjų. Žinant jų praeitį, lengvai galima numanyti, kad jie vienokiu ar kitokiu būdu susitars su Francijos imperialistais. "Lietuviškosios" politikos srityje jie, be abejonės, rems Kauno reacionierius. Lietuvos reacionieriai gali sustiprėti delei tos priežasties.

Kad klerikalai, tautininkai ir "socialistai" žada klaipėdiškiams didžiausių gėrybių, kai Klaipėdija susijungs su Lietuva, tai suprantamas dalykas. Bet tai yra tik akių muilinimas. Turtingiems Prūsų lietuvininkams, turtingiems pirkliams ir uki-

ninkams bus gera gyventi ir buožynėje. Bet darbininkai, miesto ir sodžiaus biednuomenė nematys tų žadomųjų dangaus migdolų. Vienaip ar kitaip nusispręs jų politinis likimas, jiems išpuola organizuoties į klesines darbo unijas ir Komun. Partiją. Jeigu Klaipėdija bus prijungta prie Lietuvos, tai klaipėdiškiams darbininkams reikia kuogreičiausia susisiekti su komunistiniai revoliuciniu judėjimu Lietuvoje.

Galutinaj formoj kaip Mažosios Lietuvos klausimas, taip ir visų tautinių mažumų klausimas, bus išrištas tik tuomet, kuomet Vokietijoje ir Lietuvoje įsikurs sovietinė tvarka. Tuomet išnyks visoks tautinis persekiojimas.

Tikyba Ir Kova Su Ja

Mislincius.

Pas mus vis dar yra žmonių, kurie mano, kad tikyba, tai privatinis žmogaus dalykas ir kad susipratusie darbininkai neprivalo su ja kovoti. Ištikrųjų gi yra visai priešingai. Tiesa, jeigu mes, filosofine prasme, pravesime liniją tarp religijos ir tikybos, tada religiją, tyrąją sielos religiją, būtų galima vadinti "asmens dalyku." Bet gyvenime taip nėra: tyroji religija neatskiriama nuo tikybos, organizuotos hierarkijos pamatu, todėl ir skirtumas tarp tų dviejų žodžių veik visai išnyko ir juodu yra vartojamu sinonimiškai.

Tyrąją religiją, filosofine prasme, mes suprantame esant žmogaus garbinimą ko tai, kuriam jisai visa savo siela atsidavęs. Jo vaidentuvės sutvertasai objektas, gali būti grynai fantastinis, neturys nieko realio, gali būti tikrai poetinė fantazija. Tai jo asmeninis dalykas. Bet tokiai asmeniniai religijai nereikia nei maldų, kieno nors parašytų, nei išpažinties, nei bažnyčių, nei kunigų, nei hierarkinės organizacijos. Bet, kaip tikrai tasai pats žmogus bando savo išsvajotą objektą kitam įpiršti, kad ir tasai jį garbintų; kaip tikrai jisai bando su-

tverti organizaciją, garbinimui jo fantazijos tvarinio; kitaip sakant, jisai bando įtikinti kitus, esant jo fantazijos produktui kuo tai viršžmogišku, išgalvoja tam maldas ir apeigas, — jo religija savaime tampa tikyba (nes kiti tikrai tiki jo fantazijai) ir iš asmeninio dalyko tampa visuomeniniu.

Visoj tikybinėj oligarkijoje nėra nei trupinio religijos (jeigu ji kokia nors gali būt; mes tam netikim). Paimkim tik, palyginti, vidutinį dievotą žmogų, kuris eina kas mėnuo išpažinties, kas šventadienis bažnyčion; kuris kasdien kelis kartus meldžiasi ir daužydamas savo krutinę kumščia, prašo "griekų atleidimo". Tasai žmogus nesusitvėrė sau tikybos ir ji nėra jo asmeniniu dalyku. Jam iš mažens tapo įkalta į galvą dievo esmė; išmokinta jisai melstis ir įsakyta jam, taip visuomet daryti, nes kitaip jisai eisiąs peklon. Jisai tiki dievui todėl, kad jam motina pasakė dievą esant. Dievas tai nėra jo vaidentuvės vaisius, bet jam antmestas kieno nors gatavas produktas. Jisai, kaip paprastas automatonas, pildo tai, kas jam įsakyta.

Tikybinė organizacija, bažnyčia, šian-

dien yra viena tvirčiausių reakcijos atsparų. Ji kovoja prieš kiekvieną progresyvi žingsnį, nekaltant jau apie jos kovą su klestiniu darbininkų supratimu. Bažnyčios rankose susikopę didžiausi turtai; ji yra žymiausias kapitalistinės valstybės rams-tis. Bažnyčios sakykla yra niekas daugiau, kaip tiktai reakciniai politinis tribunolas. Kuo šiandien Lietuvos, pavyzdžiui, kunigai labiau rūpinasi, klerikalų partija ir valstybės išlaikymu savo rankose, ar tikyba? Aišku, kad tikyba jie tik tiek tesirūpina, kiek tai reikalinga išlaikymui savo įtakos, tikyba persiėmusioj liaudyj. Tikyba, tai įrankis; turtai ir galia, tai tikslas.

Bažnyčia pati netiki tam, ką skelbia: turtų krovimą bažnyčios "mokslas" smerkia, o kas daugiau rūpinasi turtais, kaip kunigai? "Dievo prisakymai" liepia neužmušt, o kas laimina ginklus ir skatina karėivius kuodaugiausiai išžudyti kitų tokių pat žmonių, esančių kitoj pusėj kasimų? Bažnyčia skelbia: "mylėk savo artimą, kaip patsai save." Gi pažiūrėkime, kiek lietuviai ir kiti klerikalai surinko aukų bado nelaimėj ištiktiem Rusijos žmonėm? Veik nieko. Tai ir artimo meilė!

Tat argi gali bent vienas susipratęs darbininkas sakyti, kad tikyba, tai asmeninis žmogaus dalykas ir kad prieš ją nereikia kovoti? Aišku, kad tai yra politinių reakcionierių organizacija, kad jai rūpi išlaikymas kapitalistinio naudojimo sistema ir mulkinimas darbininkų, o ne kas daugiau. Su tikyba ir bažnyčia mum reikia kovoti kaip ir su kiekviena kapitalizmo tvirtuma, kaip su priespaudos ir naudojimo baza. Žinoma, mum nėra reikalo sukcentruoti visą savo energiją kovai su bažnyčia. Mum reikia smarkiausių savo kovos smūgius pirmiausiai taikyti į pačią kapitalizmo širdį; bet nereikia užmiršti, kad ir į pilvą užduotas smugis kartais išvaro iš akių kibirkštis, jeigu tik jisai gerai nutaikytas ir gana smarkus. Taipgi mum reikia kovoti su tikyba mockinėm pliovonėm ar velnių pardavojimu; tokia "kova" tiktai sukiršina tikinčius žmones, ji visai nenau-

dinga, nes ji nieko neišaiškina. Mum reikia rimtai aiškinti tikintiem darbininkam klerikalų veidmainingą politiką ir pačios tikybos nesąmones. Tai galima atlikti parašant retkarčiais vieną kitą straipsnį tuo klausimu ar surengiant prakalbas. Mes juk žinome, kad didžiuma darbininkų remia klerikalų politiką ir yra mūsų priešai tik todėl, kad juos kunigai, grąšindami pragaru, verčia tai daryti. Paliuosuok tą darbininką iš tikybinų voratinklių—ir jis ateis pas mus. Nedyvai, todėl, kad Rusijos komunistai ties bažnyčiom užrašo: "Tikyba, tai žmonių opiumas." Iš tikro, tai proto nuodai, kurie kelis kartus aršesni, negu patsai opiumas.

Rusijos draugai jau pradėjo ne juokais kovoti su tikybinėm dogmom. Žinoma, proletarinei valstybei nepravartu užsiimti aktinga kova su tikyba ir bažnyčia, kada didžiuma žmonių dar tam tiki. Vienok Rusijos Jaunųjų Komunistų Lyga veda gana smarkią kovą su tikybiniais prietaisais. Prieš šias Kalėdas jie surengė daugybę prakalbų, kuriose buvo aiškinama tikybos reikšmė abelnai, o Kalėdų ypatingai. Teatruose buvo lošiama prieš-tikybiniai veikalai ir, galiau, buvo surengta milžiniška demonstracija, kurioj buvo nešta visokių dievų pavidalai - karikatūros. Po atitinkamų prakalbų Raudonajam Maskvos Pleciuj—tie visi dievai ir velniai buvo sudginti ant laužo.

Sakoma, kad tuli tikybiniai fanatikai, žiurėdami į tokį dievų "išniekinimą", žegnojosi ir kalbėjo, kad tai "antikristo" darbas. Kada tie patys apsamoję seniai išgirs kelis kartus prieš-tikybines prakalbas ir pamatys kelias tokias demonstracijas—pradės ir jie kitaip manyti apie savo dievų "šventumą." Galiau, rusų draugam visai nerūpi "atversti" seniai, kuriem jau kapas vaizduojasi, jiem svarbu ištraukti iš prietarų jaunimą, kuriam priklauso ateitis. Prieš žydų Kalėdas ir vėl buvo masinių mitingų ir demonstracijų. Velykas irgi rengiamasi tinkamai pasitikti.

Rusijos jaunieji komunistai, kovodami

prieš tikyba, negriauja cerkvių bei bažnyčių; ne smaugia jie nei popų bei kunigų. Jie žino, kad tikroji bažnyčia randasi žmogaus smegeninėje ir kad iš ten ją reikia išgriauti. Bažnyčias, kaip budinkus, tik beprotis gali norėti griauti. Tie budinkai gali būti labai naudingi kitiems tikslam: teatrui, muzėjui, etc.

Mes, amerikiečiai, nevedame jokios aktingos kovos prieš tikyba ir klerikalizmą, kaip tokius, jeigu neminėti kovos kaip prieš klesinius priešus abelnai. Kas dar blogiau, kad mes, bent tuli mūsų, tiesioginiai ir netiesioginiai **remiam** tuos tikybinus prietarus ir patį klerikalizmą. Neužtenka vien tik vadintis susipratusiai ir laisvais darbininkais, reikia, kad žodžiam atitiktų darbai. Ar vienas mūsų svarbesniam momente šaukiamės jezuitų pagalbos? Labai daug yra tokių "laisvamanių". Prireikė apsisvesti, eina pas kunigą; gimė kūdikis, neša pas kunigą krikštų; mirė — be kunigo neapseina.

Tuli sako, kad tai asmeninis dalykas, kad toksai aktas niekam nekenkia. Tiesa, fizikinio kenkimo nėra niekam dėl to, kad "laisvamanis", "susipratęs" darbininkas praryja zakristijono keptą "dievą", jeigu toksai "dievas" iškeptas iš šviežių miltų ir nepersenas. Kudikiui irgi nieko neužkenkia, jeigu "švėstas" vanduo ir tepalai nėra per daug užteršti nešvarumu ir bakterijom. Bet moralis kenksmas iš tokio akto yra neapsakomai didelis: tas parodo, kad toksai "laisvamanis" arba netiki tam, ką jis skelbia, kad jis veidmainiauja, arba neima atsakomybės už savo žingsnius. Ką gali pamanyti apie tokį aktą, toksai žmogus, kuris jau šiek tiek pradeda atsikratyti nuo tikybinų burtų ir vieną koją pradeda kelti link mūsų? Jisai riebiai nusispjaus pamatęs kaip mūsų "susipratęs" darbininkas, susilenkęs į raidę S, klupščiuoja prieš klerikalizmo hydrą! Juk tasai "susipratęs" darbininkas buvo statomas jam pavyzdžiu, jis jį kvietė prie susipratimo, o dabar — dvilinkas ryja "dievus"! Koksai nenuosakumas, kokia veidmainybė!

Su "krikščioniškom" šventėm dar blogiau. Ateina Kalėdos, daugybė mūsų draugų perka kitas kitam dovanas, siuntinėja pasveikinimus. Juk tai niekas daugiau, kaip tiktai tiesioginis gerbimas tos šventės. Norint kitas kitą apdovanoti ar pasveikinti, ar negalima surasti tam atitinkamų dienų, kurios yra mum brangios, vietoj gerbimo tikybinų tradicijų?

Kalėdos, sakoma, reiškia Kristaus gimimo dieną. Vienok, iki penktam amžiui (350-440 m.) Kalėdos visai nebuvo krikščionių švenčiamos, bent dabartine jų prasme. Apie pačią menamąją Kristaus "gimimo" dieną irgi tiktai spekuliacija. Iki penktam amžiui vieni teologai tvirtino, kad Kristus gimęs sausio 6 d.; kiti, kad kovo 25 d.; gi dar kiti, kad gruodžio 25 d. Žydai, mahometonai ir kiti, kurie Kristaus visai nepripažįsta, irgi švenčia savo Kalėdas. Tikras mišinys tuose tikėjimuose. Tas pats su Vėlykom ir kitom "krikščioniškom" šventėm, kurios savo pamate visai nėra krikščioniškos.

Tat ar ne gėda mum, draugės ir draugai, būti vergais tų prietarų, ar verta gerbti tas supelėjusias tradicijas? Tik kovą mes tegalime jom skelbti, o ne minėti jas dovanom kitas kito sveikinimu. Netik turime naikinti jų nuodingą įtaką tamsesnių darbininkų tarpe, bet ir **patys save išliuosuoti iš tos prietarų įtakos**. Susipratusios darbininkės motinos turėtų itin pasirūpinti, kad jų kudikiai augtų laisvoj šios gadynės dvasioj, o ne prietaruos. Virš visko, mes turime išauklėti naują žmonių kartą sveikoj dvasioj.

Būkime nuosakūs ir pasiryžę!

Komunistinis Darbas Tarpe Moterų

Dėdelė.

Prie Komunistinio Internacionalo, organiniam sąryšy su juo, darbuojasi Tarp-tautinis Moterų Sekretariatas. Jo darbų pasekmės yra reikšmingos ir naudingos. Ten, kur prie komunistinių partijų veikia moterų darbininkų sekcijos, pačios partijos daug sparčiau eina. Tenais gi, kur tų sekcijų nėra, partijų darbas lėčiau plėtojasi. Moterų komunistinių sekcijos sudarytos prie komunistinių partijų Rusijoje, Vokietijoje ir Bulgarijoje.

Neseniai pasibaigusiame Komunistų Internacionalo suvažiavime buvo platokai kalbėta apie darbą moterų darbininkų tarpe. Draugė Klara Zetkin, kuri yra Tarp-tautinio Moterų Sekretariato vedėja, pranešė, kad Sekretariatas, savom pastangom, pravedė dvi stambias kampanijas (vajus): tarptautinės moterų dienos ir Rusijos baduolių šelpimo akciją. Juo labiau aštrėja darbininkų kova, juo gyviau kyla reikalas bendro proletarinio fronto, tuo labiau reikia mobilizuoti visas proletarines spėkas, vadinasi, ir moteris. Padėkim, laike pastarųjų rinkimų į Lenkijos seimą didelė dauguma moterų valstiečių ir darbininkų balsavo už reakcinių partijų kandidatus. Tai įvyko todėl, kad moterų tarpe nebuvo užtenkamai darbo padtėa ir jas pasekmingai prisiviliojo prie savęs įvairūs reakciniai inonelninkai.

Prie Rusijos Komunistų Partijos priklauso 29,773 moterys. Tai yra jau gana stambi skaitlinė ir ji, tolydžio, vis labiau auga. Moterų delegačių į įvairius komitetus ir komisijas yra apie 70,000. Jos riša darbo minias su įvairiomis valstybinėmis įstaigomis. Jos pratinasi praktikinį valstybinį darbą dirbti. Smarkiai auga skaičius organizuotų į unijas moterų darbininkų. Net profesinių sąjungų (unijų) centre yra moterų atstovių. Išviso prie profesinių sąjungų Rusijoje priklauso 1½ milijono nie-moterų. Darbas sodžiuje irgi duoda gerų

pasekmių. Iš 50 smulkių ukininkų, kurios pabaigė partijos įsteigtą mokyklą Riazaniaus gubernijoje, 20 moterų prisirašė prie Komunistų Partijos. Samaroje pusė mokinių žemdirbystės mokyklos —valstietės. Daugelis valstiečių, pabaigusiu kokių nors kursų, tapo seserims mielaširdystės prie Raudonosios Armijos. Rinkimuose į Sovietus praėjo 2,000 smulkių ukininkų. Dirbtuvių komitetuose dalyvauja 3,863 moterys.

Apie padėjimą ir judėjimą moterų Azijos kraštuose ir Aigipte raportavo d. Kasparova. Nurodžiusi, kad naudojamųjų kolonialių ir pusiau kolonialių šalių žmonės vis labiau kyla prieš naudotojus ši draugė plačiai kalbėjo apie moterų rolę ekonominiame gyvenime. Japonijos proletariato ekonominėse kovose veikliai dalyvavo ir moterys. Tai dar tik pirmasis jų pasirodymas. Moterys audėjos Indijoje ir Chinijoje jau organizuojasi į unijas. Jos jau dalyvavo streikuose. Pereitų metų vasarą mieste Bombay susiorganizavo visos Rusijos darbininkų sąjunga. Be to, Indijoje, Turkijoje, Aigipte, Korejoje ir keliose kitose šalyse gyvuoja moterų revoliucinės legalės ar pusiau legalės organizacijos. Tuo tarpu, jose dar žymi buržuazinė dvasia.

Kadangi moterų darbas daug pigesnis, tai europinis ir japoniškas kapitalizmas čia iš moterų gyvybės syvus, nusispjaudamas ant visų rašytų ir nerašytų įstatymų. Bet ant pamato moterų darbo laipsniškai turės tvirtėti proletarinis judėjimas moterų tarpe. Sovietinių idėjų skleidimas Užkaukazyje ir Turkestane eina gana pasekmingai. Norint sudaryti drūtą frontą prieš imperialistus Rytų šalyse be moterų pagalbos nieku budu negalima apsieiti.

* * *

Įvairių šalių komunistinėse partijose skaičius moterų, abelnai imant, sudaro dešimtą nuošimtį. Tikta Čechoslovakijoje moterų komunistinių skaičius sudaro 20%

(išviso 36,000 moterų darbininkių). Čechoslovakijoje yra tokių vietų, kur moterys dar veikliau dalyvauja kom. judėjime, negu vyrai. Vokietijoje moterų komunistų skaičius — 35,000 (11%). Blogiausia, tuo žvilgsniu, dalykai stovi Francijoje, Italijoje

ir Anglijoje. Francijos komunistų partijoje, taip-pat ir Italijos, moterų nuošimtis nepaprastai žemas — vos du. Tai rodo, kiek daug dar darbo reikės padėti komunistams, kad pritraukus judėjiman moteris darbininkes.

Darbininkių Organizavimosi Keliai

Vargų Bitė.

Sunku berast dabar tokios šalys, kur nebutų moterų darbininkų judėjimo. Vienur jos jau stipriai susiorganizavusios ir kovoja sykiu su vyrais darbininkais dėl savo išsiliuosavimo. Kitur jos, vos pabudusios, keliasi, organizuojasi. Bet jau visur jos bruzda. Pabudo ir Lietuvos darbininkės. Apie tai liudija šių metų kovo 8 diena kada susipratusios Lietuvos darbininkės savo jėgomis pripildė visą 7 numerį "Darbininkų Atstovu" ir darė susirinkimus. Prieš pabudusią darbininkę dabar stovi klausimas; kur eit? kas daryt? kad palengvinus sunkią gyvenimo našta. Šauksmai organizuotis, kovoti priverčia darbininkes vėl klausti: kaip organizuotis? su kuo eiti kovon?

Yra draugų tarpe nuomonių, kad dabar reikia moterims darbininkėms organizuotis į atskirą moterų organizaciją, kaip yra padariusios lietuvių darbininkės Amerikoje, sutvėrusios Amerikos Lietuvių Moterų Progresyvi Susivienijimą ir kai kuriose kitose mažiukėse valstybėse, kaip antai, Norvegijoje, Holandijoje, Švedijoje, gana senai buvo sutvertos atskiros moterų darbininkių organizacijos. Toks organizavimosi kelias yra netikras. Gyvenimas mums dabar aiškiai rodo padarytas klaidas. Kada visam pasauly darbininkų kova auga ir stiprėja, atskyros darbininkių organizacijos stovi nuošaliai nuo tos kovos ir tokiu būdu skaldo darbininkų klesos jėgas.

Paimkime kad ir Amerikos Lietuvių Moterų Progresyvi Susivienijimą. Nors jis yra kairiųjų socialistų įtakoje ir daug sy-

kių medžiaginiai šelpė kaip savo, taip ir kitų šalių darbininkų klasės organizacijas, bet, kaip atskira organizacija, ji aktyviai nedalyvauja klasių kovoj. Jos gyvenimas — tai negyvo kuno gyvenimas. Pažvelgkime kad ir į jų laikraštį "Moterų Balsą" ar rasim jame žinių iš dirbtuvių ir fabrikių darbininkių gyvenimo? ar rasim apie kovą dėl nelygaus užmokesnio moterims? apie Amerikos darbininkių kovą su buržuazinėmis moterimis? apie viso pasaulio darbininkių judėjimą? apie aktyvų dalyvavimą LM. PS. streikuose, demonstracijose ir t.t.? Tuo tarpu "Moterų Balse" rasime daug korespondencijų apie balių, piknikų taisymą, rankų darbo parodas ir kitokias linksmas naujienėles. Tas rodo, kad atskiros moterų organizacijos nukrypsta nuo proletarinio kovos kelio ir vietoj gyvo dalyvavimo užsiima artimais buržuazijos moterims dalykais.

Susipratusios tai Norvegijos, Švedijos ir kitų kraštų darbininkes, kur seniau buvo atskiros jų organizacijos panaikino jas ir pačios įnėjo į bendras su vyrais darbininkais organizacijas.

Atskiro darbininkių moterų klausimo nėra. Darbininkų klasės išnaudojimas ar tai vyro ar moteries, yra vienodas. Ir moteris darbininkė išnaudoja tie patys kapitalistai, dvarininkai ir buožės. Dar daugiau, moterims paprastai daug mažiau mokama, dažnai net du kartu mažiau. Ir juo mažiau kur-nors moterim mokama juo mažiau ten gauna ir vyrai. Vyrų darbas, kur tik galima, rupinamasi pakeist moterų

darbu. Tik susiorganizavusios sykiu moterys ir vyrai darbininkai ir sykiu stoję į kovą gali atsispirti prieš savo bendrus išnaudotojus ir galų gale visiškai nuo jų pasiliuosuoti. Skyrium organizuodamasis moters darbininkės tik silpnina darbininkų klasės eiles. Toliau, visi gyvenimo nedaugiam vienodai slegia ir vyrą ir moterį darbininkę vienodai jiems prisieina vargti ir prie darbo ir namie. Kai moteris daug mažiau uždirba, tai jaučia jie kasdieninio gyvenimo trukumuose. O kad moteris nešėčia iki paskutinei dienai turi dirbti norint tai kenkia josios ir kūdikio sveikatai, artai neturi rupėt ir vyrui? Dažniausia gi tokios moterys yra prašalinamos nuo darbo, kaip nenaudingos. Tai padidina ir jos, ir vyro vargą, nes tokiam atsitikime visa šeimos našta puola ant vieno vyro pečių. O nesveiki vaikai, jų mirtis — ar ne vienodai yra skaudus kaip motinai taip ir tėvui. Vienodas išnaudojimas, vienodi vargai ir bėdos bendrai, nešami ant suvargusių pečių — vienoda ir bendra turi būti jų organizacija ir kova. Del to susipratusių darbininkės kituose kraštuose jau seniai organizuojasi į bendras su vyrais organizacijas ir bendrai kovoja del lygaus darbo mokesčio, motinystės ir vaikų apsaugojimo ir tt.

Lietuvos darbininkėms ir reikia organizuotis į bendras su vyrais darbininkais organizacijas. Jos turi tik vieną legalų kelią organizuotis — tai į klesinės darbininkų profesines sąjungas. Kad galima būtų įtraukti į jas daugiau nesusipratusių darbininkų, reikia, kad profesinės sąjungos paskirtų tam tikras moterų organizatore ar organizatorius ir agitatore ar agitatorius. Jie turi atsidėję vesti darbą tarp darbininkų kaip mieste, taip ir sodžiu, aiškint išnaudojimą, rašyt apie tai į darbininkų laikraščius, šaukt jas į kovą ir su profesinių sąjungų pagalba vadovaut tai kovai.

SOVIETŲ RUSIJA RUPINASI BURNOS IGIENA.

Burnos igienos svarba pripažinta visoje civilizuoatoje šalyse. Sovietų Rusija energingai rupinasi tuo. Paprastose stubose įsteigiama klasės mokymui žmonių apie dantis, jų svarbą ir užlaikymą. Čia dantų gydytojas arba šiaip jau mokslininkas susipažinęs su dentisterijos mokslu rod susirinkusiems įvairius dantų ir žandų kaulų piešinius, aiškindamas kaip dantys genda, kaip jie užsikrečia ir kokios iš to pasekmės. Dantys ir žandų kaulai yra artimoj sądraugėj vieni su kitais. Mokiniai matydami tai paveiksle gali lengvai suprasti, kaip kaulas sugenda nuo užkrėstų dantų ir kaip visokios ligos prasideda.

Pastebėtina, kad tokias klases lanko daugiausia moterys ir vaikai. Ištikrųjų motinoms daugiausia reikia žinoti apie burnos užlaikymą. Jos skaitlingai renkasi klausyti anų lekcijų. Mūsų moterys turėtų imt pavyzdį nuo Rusijos draugių.

(“Gydytojas”)

ŠMOČIUKAI

Pennsylvanijos mainieriai iškasa anglies nuo 34-50 tonų per dieną, užtai atlyginimo gauna apie \$7. New Yorke už toną “laiku pristatytos” anglies mokama po \$18.

* * *

Arkansas valstijoje įstatymų keliu nustatė moterims algas (žmoniškam pragyvenimui) \$11 sąvaitei. Per metus išeina apie \$572.00, jeigu ištisą metą dirba. Ponia A. N. Stillman gaudama nuo savo vyro per metus \$50,000 skundžiasi, kad negalinti žmoniškai pragyventi. Tą patį pripažino ir teisėjas Morhchauser. Jis pripažino, kad jos žmoniškam pragyvenimui su trim vaikais reikalinga bent 90,000 per metus.

Bet tasai teisėjas, kuomet darbininkai pareikalauja tik 10 centų už darbo valandą daugiau, tuoj rašo indžionkšinus priešais darbininkus.

Sveskime Kovo Aštunta

I visas LMPS. kuopas ir pavienes nares.

Artinasi kovo aštunta, viso pasaulio tarptautinė darbininkų šventė. Tai yra šventė, laike kurios viso pasaulio darbininkės tariasi apie savo klesos reikalus. Tą dieną visuose šalyse darbininkų minios renksis po revoliucijos vėliava daryt pasekmingesnius plenus kovai su buržuazija. Visuose pasaulio kraštuose moterys darbininkės per ištisus šimtmečius buvo tikrom vergėmis, jos buvo įvairiais prietarais ir įstatymais suvaržytos iš kurių dabar sparčiai visur pradėjo liuosotis. Jos pradėjusios liuosavimosi darbą, mato, kad jų kova turi eit greta abelnos darbininkų klesos kovos, todėl ir šventimas 8-tos kovo yra tikslu supažindinti plačiasias moterų minias su revoliucinių judėjimu ir įtraukt juo daugiausia darbininkų į kovotojų eiles.

Šiandiena visame kapitalistiniame pasaulyje į moterį darbininkę žiurima tiktai kaip į pelno tvėrėją, ji visur biauriausiai išnaudojama, moterys visur dirba ilgas darbo valandas už menką atlyginimą, jos dar daugelyje atvėjų daugiau išnaudojamos, negu vyrai darbininkai ir tokis jų išnaudojimas skaudžiai atsiliepia į vyro darbininko ekonominę padėtį, todėl šioj moterų atbudimo valandoj ir vyrai darbininkai tur prisidēt ir padēt darbininkēm apvaikšiot jų šventę.

LMPS. Pildomas Komitetas nutarē, kad visos Susivienijimo kuopos šią tarptautinę moterų šventę pradētų apvaikšiot su septinta iki aštuonioliktai (7-18) kovo. Kitaip sakant, tai bus mūsų agitacijos savaitė. "Darbininkų Balsas" tuom laiku išeis papuoštas ir parsiduos taja pačia kaina, kaip paprastai. Kuopos privalo surengti kuo daugiausia prakalbų, diskusijų ir kitokių susirinkimų, kuriuose turi but aiškina ma moterų darbininkų uždaviniai. Jos reikia supažindint su revoliuciniu judėjimu, reikia stengtis juo daugiausia darbininkų

įtraukt į revoliucinio judėjimo eiles.

LMPS. dar pirmu kartu rengiasi prie platesnio 8-tos kovo apvaikščiojimo, todėl pasistengkime, kad šis mūsų pasiryžimas būtų lygus kitų šalių darbininkēm tame darbe. Nepraleiskime nei mažiausio kampelio nesurengę bent kokio susirinkimo, bei neišplatinę pundo literatūros. Padarykime šią savaitę tikrą raudonąją savaitę, kad mūsų balsas visur būtų girdimas, kad mūsų organizacija dvigubai paaugtų ir "Darbininkų Balsas" cirkuliacija tiek pat padidētų. Ši savaitė turi likt visų Susivienijimo narių darbo savaitė. Mūsų organizacija turi išeit į platesnę darbo dirvą, kur visos narės privalo prisidēt su savo rūpestingu triusu, ir visos turi imtis už darbo. Šiandieną Susivienijime randasi didelis būrys draugių ir jeigu tik jos visos imsis prie darbo, tai tikėkimės, kad pasekmės bus džiuginančios.

Gal nepavyks visur gaut kalbėtojai, bet tas neturi drauges suturēt nuo apvaikščiojimo 8-tos kovo, nes mes žinome, kad veik kiekvienoj kuopoj randasi keletas daugiau prasilavinusių draugių; jų pareiga aiškint mažiau susipratusiom draugēm, kur yra išganymas darbininkų pasiliuosavimo ir ką jos turi daryt. Klausimų į kuriuos darbininkės privalo turēt aiškų supratimą yra begalo daug; paimkime rišt šiandieninį darbininkės padėjimą, besiliepsnojantį naują Europoj karą, nuolatos kilančius streikus, bedarbes ir daugelį kitų klausimų ir darykite išvedimą, kokį žingsnį darbininkė tuos klausimuose turi imti, ar ji gali nuo to visko stovėti nuošaliai. Taig visos į darbą.

LMPS. Pildomas Komitetas.

Ką Darbininkam Davė 1922 Metai

J. Bondžinskaitė.

Mes gyvename tokioje visuomenės formoje, kur žmonės pasidalino į dvi kitą kitai priešingas dalis. Tatai įvyko todėl, kad visuomenės turtai- daiktai susikuopė į kelių žmonių rankas. Ta dalis žmonių, kurie turi sugrobę tuos turtus vadinasi kapitalistų klesa, kuria pamėgdžioja ir vidurinė, smulkioji buržuazija. Milžiniška žmonių dalis, ką gamina turtus, o patys nieko neturi, yra proletarijato klesa. Kadangi aš esu darbininkė taigi bent trumpai peržvelgsiu ką davė mums, darbininkams, 1922 m.

1922 metus turtingieji pasitiko sveikindami su varpų gaudimu ir kanuolių triukšmais, kuomet šaltas oras ir sniegai baugino tuos, ką neturi pastogių, namų ir šiltų rubų; kuomet suvytusi bado ranka gniaužė krutinę penkių milijonų bedarbių armijai, kuomet pieno vežiotojams policianto buožė pylė demokratijos įkvėpimą galvon.

Gi su pirmutiniais pavasario ženklais, nutukęs kapitalas stvėrė už gerklės darbininkų klesai; kapodamas jiems algas ir skelbdami "Open Shop" sistemą. Jau kovo paskutinėse dienose, taip sudrumstė atmosferą, kad streikų tamsūs debesiai užslinko naująją Angliją ir anglių srytis. Naujosios Anglijos verpimo ir audimo pramonės darbininkai ant kapitalistų puolimų atsakė streiku. Iš viso streikavo virš 200,000 audėjų ir visur streikai buvo spėka sukriušinti. Dar ir dabar tebestreikuoja 40,000 audėjų Hottal, Mass. Audėjų streikai buvo pralaimėti todėl, kad jie neturėjo geros organizacijos ir kad kova buvo begalo sunki. O kiek aukų krito nuo žiaurios kapitalo rankos? Su pirma diena balandžio 800,000 angliakasių atsisakė lysti po žeme už pasityčiojančią algą, už kurią jų šeimos neturi badauti. Streikas tęsėsi apie pusę metų ir stovi, kaip mūras. Ponas Hardingas ir Dugharty nepajiegė sulaužyti darbininkų vienybės. Tačiau pasidarbavus Lewis — kapitalistų čebatlaižiui, darbininkų vienybė buvo sutriuškinta, padarė atskiras su-

tartis ir to sekme streikas buvo ant pusės pralaimėtas.

Su liepos mėnesiu gelžkelių dirbtuvių darbininkai išėjo į streiką. Dugharty stvėrėsi, rankoves pasiraitęs, smaugti streiką. Jam į pagalbą atėjo visa reakcinė mašina: Gompersas mikčiojo mikčiojo iki nesudaužė gelžkeliečių streiko.

Kiek įvyko nepažymėtų, mažesnių streikų? Kiek aukų žuvo tuose streikuose per ištisus 22 metus. Tai negalima sutalpinti suglaustoj peržvalgoj. Ką mums davė praeiti metai? Atėjus žiemos šalčiams, da labiaus pablogėjo likimas tų, kurie da streikuoja; kaip tai — audėjų, angliakasių ir kitų. Jų šeimynos apsigyveno audeklinėse šėtrose, po atviru dangum, ant šalčio ir sniego. Jų kudikiai kenčia badą ir šaltį, iš jų viską atėmė 1922 m. kovoj, kad neturi net pastogės prisiglausti nuo žiaurais vėjo. Argo-Nauta aukso kasyklose palaidota 47 darbininkai, Spangler, Pa., anglių kasykloj užgriuvo 90, Alabamos valstijoje užgriuvo 108 angliakasius. O kiek mažesnių nelaimių atsitiko?

Willsburgh, W. Va. pasmergta 216 angliakasiai ant įvairaus termino kalėti. Dabar eina teismai 76 Herrino angliakasių, bet ar galima laukti jų išteisinimo. Portland, Oregon, suareštuota 505 IWW. unijos nariai; dalis jų buvo išdeportuota. Suareštuota 19 darbuotojų Bridgewood, Mich., kuriuos įtarė komunistiniame veikime. Štai ką mums davė 1922 metai. Štai kuo mes galime pasidžiaugti, gyvendami demokratijos globoje.

Kas čionais pasakyta, tai da labai toli nuo pilnos apyskaitos, tai tik dalis nuotrupų tos milžiniškos kovos. Kapitalistai džiaugiasi gerais pereitais metais: jie ir vėl darys ovacijas ir kanuolių trenksmais sveikins naujus metus, vėl skambins auksą kišeniuose ir švaistys su kardu kovos fronte, kad da daugiau priplėsti sau turtų. Mesgi

darbininkai daug nukentėjom, daug draugų nustojom, kurie ištikimai tarnavo darbininkų klesai. Jie šiandie pūsta kalėjimuose už geležinių grotų. Daug draugų žuvo kovos lauke, bet mes daug pamokų laimėjome, apalikėme visą eilę kvotimų, ir iš tų kvotimų išėjome stipresni. Da daugiau mes pernai turėjome idėjinę—brolišką kovą. Šįmet taika—vienybė. Taip, jinai da nėra tvirta, bet krypta gerojon pusėn, tik reikia dėti pastangas, kad susilieti į nedalinamą vienetę. Mes šįmet turime ADP., kuri gimė

tokiam skausme, tiek daug žaizdų nešė gimdama, taigi auklėkime ją sveikai, lai jinai, ADP., buna darbininkų klesos liuosuotoja iš kapitalistų vergijos. Šale to, mes turime Apšvietos Lygą, tą industrijinį buomą išjudinimui minių ir pasukimui jų del revoliucijos labo. Štai ką mes darbininkai laimėjome 1922 metais. Mes tarptautiniu himnu pasveikinsime naujus metus, augščiau pakeldami klesų kovos vėliavą visuose mūsų priešų frontuose.

Juodieji Ir Baltieji

Proletarė.

Pietinėse valstijose be galo opus yra baltųjų ir juodųjų sugyvenimo klausimas. Jeigu negras taikosi prie baltosios moters, paprastai, būna nulynčiavimas, žiaurus teismas baltosios minios. Ta pati visuomenės nuomonė aštriausia smerkia baltųjų vyrų sugyvenimą su juodveidėm. Apie mišrų ženybinį gyvenimą negalima nei užsiminti. Labiau apsišvietę negrai nepriima savo tarpan negrių moterų, kurios tarnauja, kaipo “panelės”, baltųjų šeimynose, jeigu apie tas paneles eina blogos šnekos.

Neseniai liberalų laikrašty “Nation” p. Clement Wood iškėlė aikštėn tokių slapybių apie baltųjų ir juodųjų sugyvenimą, kad iš visos tos tariamosios doros beveik nieko neliko. Eina kalba apie Alabama valstiją, apie tą valstiją, kurios tuluose pavietuose didžiuma gyventojų yra negrai.

Tulas laikas atgal mieste Montgomery buvo didelės prakalbos. Kalbėjo kandidatas į gubernatorių. Kaip tiktai jisai pabaigė kalbėti, atsistoja žmogus ir surinka: “o kaip su tamstos juodaisiais benkartais?”

Ar jus manote, kad tas baltasis ir, žinoma, ženotas vyras nusiminė? Anei kiek. Dūrdamas pirštu į klausėją jisai atrėžė: “Aš turiu jų. Aš išmokinau juos; aš užauginau juos piliečiais paklusniais įstatymams, o kaip yra su tamstos juodaisiais benkartais?”

Kągi į tai pasakė baltoji buržuazinė publika? Ar manote, kad ji pasipiktino? Visai ne. Ji žino, kad tokių atsitikimų daugybė. Turtingi baltveidžiai, greta savo baltosios pačios ir baltųjų vaikų, kur nors nuošaliai užlaiko dar juodąją šeimyną. Žinoma, tai viskas yra ne vieša, taip kaip ne vieši yra Amerikoj prostitutijos namai. Bile tik nėra raudonų žiburių, bile tik prisi laikoma paviršutinio mandagumo ir legalumo.

Sako, buvęs toks atsitikimas: susiėjo kartą tulo miestelio baltosios moterys į mitingą ir nutarė tiesiogai užklausti ženočių, ar jie nori gyventi su savo baltom moterims, ar su juodukėm? Mes nežinom, koks buvo duota atsakymas, bet ta praktika tęsiasi.

Alabama universiteto studentai, kurie yra savo rūšies smetonėlė buržuazinės visuomenės, pradeda savo lytinius susinešimus su negrėm mergaitėm. Tėvai tatau žino, bet praktika tęsiasi. Taip jau yra nuo tų laikų, kuomet pietinėse valstijose buvo vergija. Tuomet baltieji plantatoriai buvo savininkai kūno ir sielos savo vyriškų ir moteriškų vergų. Tuomet praktika sugulovių buvo paprasčiausias naturališkiausias apsireiškimas.

Ne tiktai baltieji vyrai turi lytinių ryšių su juodveidėm. Tulos baltosios moterys

gyvena su juodukais, bet gyvena sekretnai. Laikas nuo laiko delei to kyla tragedijų, kurios pasibaigia negrų sučetvertavojimu, su deginimu ar pakorimu.

Skaičius mulatų (pasekmė sąryšio juodųjų su baltaisiais) nuolat auga. Įstatymai pietinėse valstijose atsisako globoti negres ir jų vaikus, atsiradusius "nelegaliam" susituokime su baltveidžiais vyrais. Vyrai nejausdami jokios atsakomybės, moka iš to naudotis.

Tai tokis yra dalykų stovis pietinėse valstijose. Prietarų ten beveik negalima

atskirt nuo ištvirkimo. Bet tokio dorumo, apie kokį šneka baltieji laikraštininkai ir politikai, ten negalima surasti net dieną žiburį užsidegus. Linčiavimas negrų už susidėjimą su baltojom moterim yra ne tik didelė nuožmybė, bet dar didesnė veidmainybė, kuomet kiekvienam yra žinoma, kad baltieji vyrai prieš nieką neatsako už gyvenimą su juodukėmis. Vėliau ar anksčiau, o abidvi rasės turės turėti lygias tiesas ir ta chiniška prietarų siena, kuri jas skiria, turės išnykti bendram darbe ir bendram gyvenime.

Moterys Industrinėj Kovoje

New Yorke, dresių siuvėjos rengiasi į streiką. Pirmą kartą prasidės kova, siuvėjos nusprendė sukurti \$600,000 fondą streiko vedimui. Streikas yra rengiamas priešais nuo šmotų darbą. Jeigu kils šis streikas, jis apims virš 50,000 siuvėjų. Šioji pramonė daugiausiai susikoncentravusi New Yorko mieste, daugelyje dirbtuvių darbininkės gerai organizuotos, bet yra taip pat didelis skaitlius visai į uniją nepriklausančių, per tai ir kova bus nelengva. Dresių išdirbystė skaitoma penkta iš eilės, šalies stambiųjų pramonės šakų.

Vaikų ir stubos šlebių darbininkės organizuojasi.

New York. Vaikų rūbų siuvėjos ir moterų stubos (pigųjų šlebių) siuvėjos rengiasi į kovą. Šioje išdirbystės šakoj dirba apie 10,000 darbininkų. 95 nuošimtis moterys. Šioji pramonės šaka begalo mažai apmokama, yra net tokių atvejų, kad už pasiuvimą tuzino vaikam šlebukių mokama 55 centai ir mažiau. Didžiumoj skaitoma "grosais" (12 tuzinų), nes tokia skaitlinė gražiau skamba, kuomet pasako, kad moka net 6 dolerius už darbą.

Unijistės darbininkės pasiryžo suorganizuoti visas darbininkes į uniją ir stengtis visur naikyti darbą nuo šmotų.

Vaikų drabužių darbdaviai norėdami

nukapot ir taip ubagiškas darbininkam algas, psakelbė lokautą keturias dešimčiai nuošimčių darbininkų.

Audėjai vėl skelbs streiką.

Pawtucket, R. I. audėjų unijos prezidentas T. F. McMahan pranešė, kad audėjų darbininkai greitai laiku pareikalautų pakelti jų algas ant 29 nuošimčių. Naujojoje Anglijoje audėjai darbininkai yra baisiai bauriai išnaudojami, jų algos labai žemos, sulyginus su dabartiniu pragyvenimui.

Jeigu audėjų savininkai nesutiks išpildyti darbininkų reikalavimų, tuomet galima tikėti vėl panašaus streiko, kokis teko pergyventi pradžioje 1922 m.

Moterys gelbsti mainieriams.

Edmonton, Alberta, Canada. Čionai tęsiasi sunki mainierių kova, policija ir įvairūs kompanijų agentai žiauriausiais būdais persekioja streikierius, kad užprotestuot priešais taip brutališką policijos elgimąsi, mainierių moterys surengė demonstraciją ir nusprendė pačios eit pikietuot.

Sausio 4 d. išėjus moterims į pikietus, jos buvo policijos ir mušeikų ginkluotai užpultos ir pasekmės—trys moterys sunkiai pašautos ir daugelis moterų ir vyrų streikierių sumuštų. Už poros dienų moterys vėl surengė demonstraciją, kokios toji apie linkę dar nebuvo mačiusi.

Kudikių Darbas

PELĖDA

Juo toliau, tai kūdikių darbas Jungtinėse Valstijose liekasi vis daugiau paprastu dalyku. Ačiu geram technikos ištobulinimui, vis daugiau ir daugiau kūdikių pritaikoma prie mašinos ir kitokių "lengvesnių" darbų. Veik kiekvienais metais pasireiškus didesniai bedarbei, daugelis kreipia atydą į kūdikių samdymą, kuomet suaugusieji neturi darbo.

Kūdikių darbo įstatymas jau net du kart buvo pasiekęs šalies augščiausiąjį teismą, bet augščiausieji teisėjai abu kart pripažino, kad kūdikių samdymas yra legalis ir pravedimas tokio įstatymo būtų nekonstitucionalis. Vadinas, konstitucija užtikrindama pilną laisvę, laiduoja ją ir išnaudotojams smaugt jaunučius kūdikius. Paskutiniu kart, kuomet šalies augščiausias teismas atmetė įstatymą draudžiantį kūdikių darbą, tai buvo tuomi momentu (1922 pradžioje) kada šalyje radosi netoli šeši milijonai suaugusių vyrų ir moterų bedarbių.

Kūdikių darbo klausimas vėla pasiekė Senatą ir galima tikėtis, kad jisai ir vėl eis ligi augščiausiam teismui ir tenais dingės, kaip jau dingo du pirmesni bandymai.

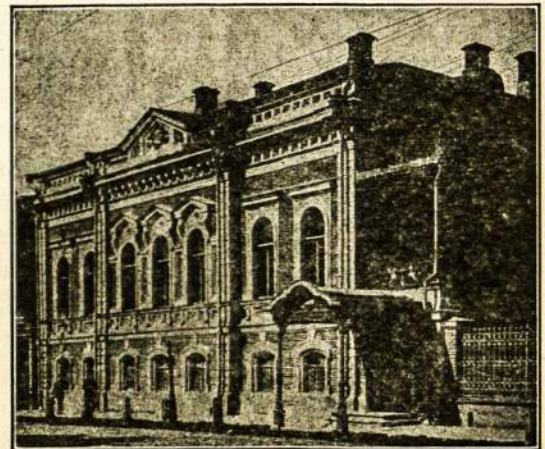
Kūdikių darbo biuras savo raportu pažymi, kad 1920 metais buvo viršaus vieno milijono dirbančių kūdikių žemiaus penkiolikos metų amžiaus, arba kiekvienas dviliktas kūdikis to amžiaus. 647,000 jų dirbo agrikultūros užsiėmimu, 185,337 fabrikuose ir kiti 267,663 kūdikiai dirbo mažose ūkėse. Reikia atmint, kad šioji skaitlinė toli nepilna, čionais nėra įskaityta mainų kūdikiai, kurie renka akmenis iš anglių, laikraščių pardavėjai, įvairūs pasiuntiniai ir daugelis kitų industrijos šakų, kur kūdikiai savo pigiu darbu šeria nutukusį kapitalą. Jeigu tik trijose industrijos šakose kūdikių darbo biuras surado 1000,000 prie darbo, tai nebus nei kiek perdėta, jeigu sakysime, kad tokių kūdikių randasi Jungtinėse valstijose virš dviejų milijonų.

Pietinėse valstijose bovėnos ir cukrinių burokų plantacijose randama tukstančiai kūdikių jau nuo septynių aštuonių metų amžiaus, vergaujant kapitalui. Kokia tokių kūdikių gali būt ateitis, tai skaitytoja tegul pati sprendžia.

Neseniai viename pirklų bankėte, Chicagos mieste, ponas James J. Davis darbo sekretorius apie kūdikių darbą išsireiškė sekamai: "Leiskime Amerikos vaikams ir mergaitėms eit atgal į darbą. Moderniškos Amerikos Jaunuoliai su pasibiaurėjimu žiuri į darbą, todėl, kad jie yra klaidinčiai supažindinti su gyvenimu."

Reiškia, reikia kūdikius atitraukt nuo mokslo ir pratint prie darbo, kad jie būtų tikrais vergais, bet žinoma, tie ponai, kaip kad darbo sekretorius ir jam panašūs, nesistengia savo vaikus mokyti praktiško darbo, tai yra neatitraukia jų nuo mokslo ir nesiunčia į dirbtuves, bet jie kalba tiktai apie darbininkų kūdikius.

Kapitalas, jieškodamas pigios darbo spēkos godžiai ją traukia iš nepilnamečių darbininkų, per tai ir augščiausieji šalies teisėjai bijosi pripažint įstatymus, draudžiant kūdikių darbą, nes tas pajudintų ne vienam kišenius.

Buvęs turčių namas, dabar pavestas kūdikių auklėjimo įstaigai Kazaniuje.

Apie Brooklyno Siuvėjus

E. Vilkaitė.

Kriaučių unijoje priklauso daug moterų, kurios sykiu su vyrais dirba dirbtuvėse, bet kada buna unijos susirinkimai, tai mažai į juos moterų atsilanko.

Šiandien moteriai darbininkei turėtų lygiai rūpėti unijos gerovė kaip ir vyrui, nes jie abu lygiai yra išnaudojami.

Moterys tik tada atsilanko į unijos susirinkimą, kada lokale praleidžia tokį nutarimą, kad moterys būtų nuimtos nuo vyriškų darbų ir kurių vyrai turi kokią nors krautuvėlę, iš kurios negali nei pragyvenimo pasidaryt.

Tuomet jos atėję į susirinkimą, šaukiasi, prašo su ašaromis, "Ką jūs manote darydami tokius tarimus, kuomet mano vyras negali tiek uždirbti, kad galėtų mane užlaikyti. Aš esu priversta eiti dirbti, ir dabar aš per tiek metų priklausiau unijoje ir duokles mokėjau, dabar turiu eit kur kitur darbo jieskot."

Kitos kurios varomos nuo vyriškų darbų, vėl atsišaukia, "mes išmokę to darbo, kuomet kito nemokam, reikia vėl eit mokintis iš naujo, ir dirbti už mažą mokestį. Ir dar klausimas ar visos galėtų gauti tuos moteriškus darbus?" Pasidėkavojant unijos tvarkai, pusė moteriškų darbų yra išduodama laukan dirbt neunijistams—darbininkams, kuomet unijistai darbininkai daro tarimus, kaip sumažinti skaičių unijisčių darbininkų. Moterys butinai turime lankytis į susirinkimus, ir dalyvauti diskusijose kiekvienam klausime ir dėti pastangas, kad unija darytų spaudimą ant kontraktorių, kad darbas nebutų duodamas laukan, bet būtų dirbama unijos šapose, tuomet užteks moterims darbo ir nereikės daryt tokie kvaili tarimai kaip kad ligi šiol buvo daroma.

Nors tie tarimai nebuvo pilnai įvykdomi gyveniman, bet jie daug blėdies atnešdavo unijistėm darbininkėm. Kuomet tik bosai sužino, kad yra toks tarimas unijos tvarkos.

lokale, kad moterys negalės gauti to paties darbo kitur, tada jis drąsiai užsėda joms ant sprando, kad jos daugiau darbo darytų kaip kur net ir algas numuša.

Ir štai darbininkės dirba išsišiepę kad ir už mažesnę mokestį ir dar bijos, kad bosas neišvarytų iš šapos, nes ji mano, kad unijoje mažai yra užtarėjų.

Mūsų kriaučiai tankiai aimanuoja, kad moterys dirba ant vyriškų darbų, ir tiek pat darbo padaro kaip ir vyrai, bet mažiau gauna mokėt, girdi jiems sugadina algas.

Na ir kas gi dabar kaltas, ar ne patys vyrai darydami virš minėtus nutarimus priverčia moteris dirbti sunkiau ir už mažesnę mokestį.

Dar pas kriaučius yra vienas blogas, senoviškas įprotys, tai žiūrėt į moterį, kai po į nieko nesuprantančią. Tas pasirodo susirinkimuose arba šapmitingiuose. Kuomet tik moteris paima balsą ir pradeda kalbėt, tai išgirsi šaukiant: "Sėsk, ką ta boba supranta." Iš kito kampo atsiliepia: "Eik 'dišių' mazgot".

Kiek aš permačiau, tai moterys nei kiek nemažiau supranta dalykus, negu dalis vyrų kriaučių, kitoj vietoj jos gal ir daugiau už juos supranta. Pavyzdžiui, kaip kada ant šapmitingių, kada reikia pravest kokis tarimas, kuris bosui bus nepageidaujamas ir kada reikia balsuot, moterys visuomet balsuoja, o mūsų vyrų tai vis didžiama susilaiko. Mat, pas nekuriuos yra noras visuomet bosui pataikaut. Dirbtuvėje kurioj aš dirbu, jie kaip kada nuo boso gauna užfundyt "pašventinto vandenilio", —to darbininkai turėtų vengt.

Jau rodos būtų laikas susiprasti darbininkams ir nebepataikaut niekam, taipgi neturėtų būt skirtumo tarpe darbininko vyro ir moteries; mes turime vienas kitam pagelbstint kovot patol, pakol pasiliuososim iš po šios supuvusios kapitalistinės

L. M. P. S. Likvidavimas

J. Sarapienė.

Matau reikalą išreikšti mintį linkui L. MPS. likvidavimo. Šis klausimas yra svarbus ir jame turėtų kiekviena narė imti dalyvumą. Teko kalbėti su daugeliu draugių ir visos buvo priešingos LMPS. likvidavimui. Tų draugių pareiga išreikšti mintį viešai, o ne taip kur suėjus pasikalbėti ir laukti kitų nuomonių.

Aš esu priešinga likvidavimui. Matau tik užsispyrimą ir neapgalvotą žingsnį tų vadovų tai ir viskas. Jeigu mum pasirodė LMPS. programas neatsakantis į šių dienų klausimą, tai galima jį pakeisti tinkamesniu. Vardą taipgi galima keisti, jeigu matome varde svarbumo. Likvidavus LMPS. šiuo momentu, pasekmės būtų prastos, padarytų didelę spragą darbininkų judėjime. Daugelyj kolonijų veikimas nusilpnėtų, o kitur ir visai prarastume darbininkų judėjimą.

Nekurios draugės mano, kad likviduodamos LMPS. tuomi sustiprintumėm A. D. Partiją, tai klaidingas manymas. Mes turime kur galima sykiu veikti su A. D. Partija. Mūsų pareiga paaukšti atstovę į AD. PLC. Biurą — ir taip galima tvarkyti rajonai, kuopas, ir darbas bus sėkmingas. Likvidavus LMPS. nedaugiau kaip ketvirta dalis draugių nueis prie ADP., trys dalys draugių turės eiti pas tautietes, arba likti nuošaliai. Tautininkai jau subruzdavo tverti moterų organizaciją, o mes norime likviduoti. Jau dabar naujų narių negalima gauti. Atsakymas yra: "kam prisirašyti, kad greit likviduosite." Taip yra ir su parengimais, draugės neturi energijos ką nors veikti, nes mato, kad ne po ilgą bus likviduotas. Mes, eilinės narės, turim būti ant sargybos organizacijos reikalų, neturim nusigąsti ir sudėjus rankas sėdėti, bet turim uoliai dirbti.

Drg. Petrikienė "M. B." No. 12 sako: "Tik mažesniuose miesteliuose buna draugių priešingų likvidavimui, bet didmiesčiuose randasi draugių sutinkančių." Ne-

galima ginčinti, kad nesiranda, bet tai mažą dalelę, didelę didžiumą yra priešingos ir jos neis prie ADP. Viena mokestis per brangi, antra — kurių vyrai priklauso, negalės išeiti abudu į susirinkimą. O jeigu retkarčiais ir nueis, tai mažai ką galės prasilavinti ir tokiu būdu atsiliks nuo organizacijos reikalų pažinimo, ir už kiek laiko, organizacijos reikalai jai liks svetimi.

Aš gerai atmenu kuomet pradėjo gyvuoti LMPS. Ant susirinkimų atsilankydavo 15-16 draugių, o mintis reikšdavo viena, dvi, ir tos su didelia baime. Vėliau prisidėjus inteligentėm, Puišutei su Michelsoniene, tulą laiką, kaip jos tvarkė kuopos reikalus, taip buvo gerai, bet draugės dalyvaudamos ant susirinkimų pradėjo pačios suprasti organizacijos reikalus ir imti dalyvumą, ir štai, vieną gražią dieną, tom poniutėm pasakė: "Ačiu, ką jūs iki šiol darbavotes, bet šiandien jau pradėjote per daug tempti mūsų organizaciją į buržuazijos pelkes. Mes, darbininkės, jau pradedam suprasti kokių būdu darbininkai pasiliuosuos iš po kapitalistų jungo, o jūs, poniutės, eikite tarnauti buržuazijai, čia jums nevieta." Taip mes ir likom vienos, bemokslės, bet mūsų darbas eni kiek nesumažėjo, priešingai su kiekviena diena žengiam pirmyn.

Nekurios draugės sako, išnaudotojų klesia organizuojas, todėl ir mūsų, darbininkų, pareiga — jungti spėkas prieš išnaudotojus, bet tuom pačiu sykiu nē nepasijuntam kaip norim atstumt daug darbininkų iš organizavimosi sūkurio.

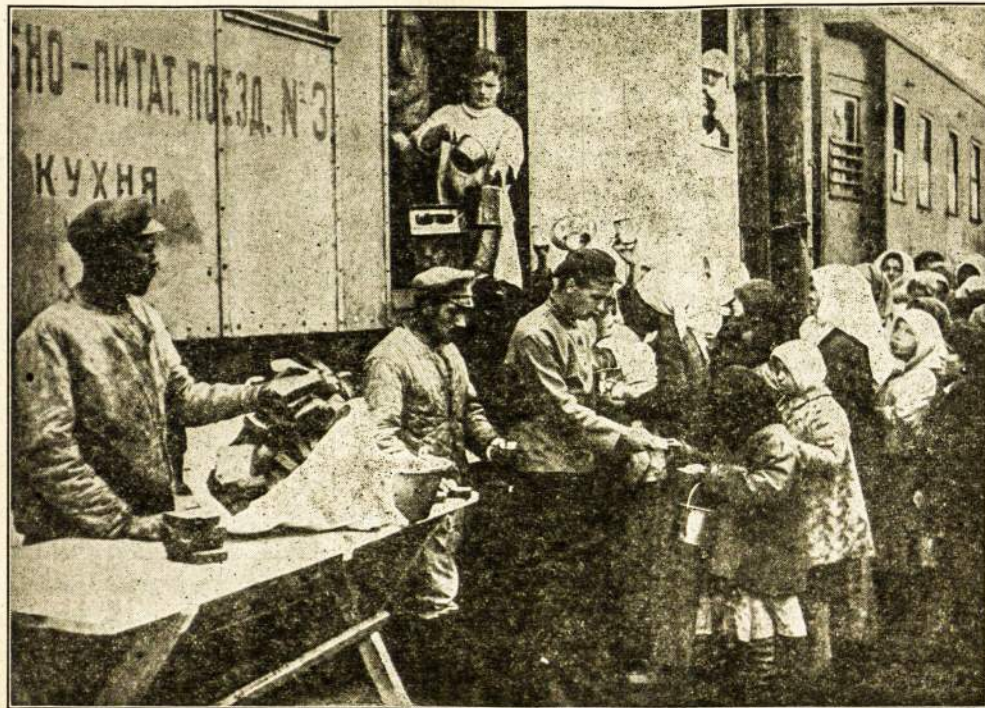
Paimkim Sovietų Rusiją — ir ten moterys darbininės turi atskiras moterų organizacijas per kurias tinkamai prieina prie tamsesnių darbininkų. Jeigu Rusijoje reikalingos moterų atskiros organizacijos, tai ką mum kalbėti apie Ameriką.

Mes neturim nei vienos dabartinės progresyvės organizacijos likviduoti, bet visais galimais būdais stiprinti jas, kad ku-

daugiausiai tamsesnių darbininkų supažindinti su darbininkų klesos uždaviniais, tai mūsų pareiga.

Nuo Red. Rusijos darbininkės neturi jokių atskirų organizacijų, jos veikia unijo-

se kartu su vyrais darbininkais ir Komunistų Partijoje. Prie partijos veikia moterų sekcija, bet tai nėra atskira moterų organizacija, o tik paskirta dalis draugių viedmui specialio darbo tarpe moterų, kur yra reikalas.

Sovietų valdžia dalina maistą baduoliams.

**REZOLIUCIJA PRIIMTA AMERIKOS
DARBININKŲ PARTIJOS LIETUVIŲ
SEKCIJOS PIRMOJOJ
KONFERENCIJOJ.**

LMPS. Klausimu.

Kadangi LMPS. kaip moterų švietimo ir organizavimo organizacija praeityje daug pasidarbavo budinime moterų eilėse klasinės sąmonės;

Kadangi moterų darbininkų ir darbininkų klasinis supratimas jau dasivystė ligi tam laipsniui, kad pasekmingesniai darbui turi būt sukrystalizuota visos mūsų spēkos;

Kadangi klasių kova reikalauja iš darbininkų pusės taip pat lygaus darbo ir

pasiuokojimo ir, kad tasai jų triusas negali būt atskirtas nuo abelno darbininkų judėjimo;

Kadangi tuo branduoliu apie kurį turi kristalizuotis visos mūsų spēkos yra Amerikos Darbininkų Partijos Lietuvių Sekcija;

ADPLS. pirmas visuotinas suvažiavimas pageidauja, kad LMPSA. Pild. Kom. vestų intensyvę agitaciją LMPSA. narėse už stojimą į ADLS. ir nenuolaidžią propagandą už moterų darbininkų dalyvavimą politiniam darbininkų gyvenime.

Praktikoj matome, kad ir kitose šalyse revoliucinėse partijose darbininkės bendrai darbuojasi del proletarinės revoliucijos, pertai ir mūsų draugėms būtų laikas pradēt svarstyt apie bendrą veikimą.

APŽVALGA

VIEŠNIOMS ATVYKUS.

Jau daugelis įvairaus plauko iš Lietuvos svečių lankėsi lietuviais apgyventose kolonijose besipinigaudami, visų jų tikslas buvo "darbuotis dėl tėvynės labo", kad prisigaudžius pilnas kišenias Amerikos dolerių. Nekurie iš jų savo tikslą atsiekė. Dabar vėl atvyko porą viešnių Šlezevičienė ir Venciuvienė "labdarybės tikslais". Jų misijos tikslas, tai rinkti aukas dėl "Lietuvos našlaičių." Priešais patį našlaičių šelpimą, kaip toki, mes nieko neturime, bet mes manome, kad tokiu keliu, kuriuo tos dvi poniutės pradėjo, tai iš surinktų aukų Lietuvos našlaičiam mažai bus pašelpos.

Nuo pat jų atvykimo, atrodo, kad jom daugiau rūpi jų paveikslų į laikraščius patalpinimas, puikiuose New Yorko hoteliuose vakarienės, įvairios pas Washingtono ponus ir ponias misijos, negu patsai našlaičių šelpimas. Iš patyrimo netik Lietuvoje ir visose buržuazinėse valstybėse matome, kad tokios prieglaudos nešioja tikrai labdarybės vardą, kad patraukus geraširdės visuomenės atydą ir gavus iš jos materialę paramą. Tas pat ir su Lietuvos našlaičių globėjoms.

Dabar arčiau pažvelgkime į tas prieglaudas, kaip apie jas kalba ne komunistų, bet buržuazinė spauda. "Lietuvos Žinių" No. 71, 1920 rašo:

"Nuo 1919 m., pasak pirmiau buvusios lopšelio vedėjos, užsilikęs apie iš dviejų šimtų tik vienas kūdikis, kiek įeina, tiek ir išeina iš čia. Jei pereiti per kūdikių kambarius, tai tarp dviejų dešimčių, keletą matys gerai atrodant. Tai tie, kuriuos motinos, ateidamos arba pačios lopšelyje begyvendamos savo krutimis maitina, arba tie, kurie tik kokią dieną dar kaip atitraukti nuo motinos krūtis ir pamesti. Jie taip tariant da nėra motinų užmiršę. Į kitus

beveik visai nejauku žiūrėti— tai aiškiai jau pasmerkti mirtin "

Taip tai "prieglaudos globoja", o jų globėjas į padanges keliamas. Gal jūs pasakysite, kad nėra ištekliaus geresniam už laikymui. Arčiau prisžiūrėję rasime, kad tąjas prieglaudas globoja ne pačios darbininkės, o buržuajės; jos kitiems reikalams turi ganėtinai ištekliaus ir jeigu jų tikslas būtų našlaičiams teikti pašelpą, jos ją surastų.

Tautininkų spauda, norėdama tas dvi poniutes gerai išreklamuoti, bando surankioti jų visus visuomeninio triuso nuopelnus, tik bėda, kad jų labai mažai surasti gali. "Vienybė" rašydama apie D. Šlezevičienę, apart jos našlaičių prieglaudos globimo surado dar vieną, "didelį," nuopelną, tai butent ji yra buvusio Lietuvos premjero žmona. Turbut "Vienybei" atrodo, kad ir tame yra jos didelis pasišventimas. Apie Venciuvienę ir patys tautininkai tyli, nes neturi ką iš jos darbuotės visuomenei parodyti.

—::—

HERRINO MAINIERIAI IŠTEISINTI

Penki Herrino angliakasiai, kurie buvo kaltinami už įvykusias birželio mėnesį praėitų metų skerdynes, kur likosi 19 streiklaužių pasiūsta pas Abraomą "Šventas Dieve" giedot, likosi išteisinti. Jie visi buvo kaltinami pirmo laipsnio žmogžudystėje. Nors juos šiuom kart išteisino, bet da priešais juos stovi visa eilė įvairių kaltinimų.

Jų nuosprendžio neramiai laukė didelė minia prisigrūdusi teismo rūme ir aplinkui teismabutį. Išgirdusi minia pranešimą, kad prisaikintųjų suolas išteisino kaltinamuosius, džiaugsmingai juos sveikindami skirstėsi. Miesto viršininkai buvo uždraudę laikyt bent kokią demonstraciją.

Antras jų tyrinėjimas prasidės su vasario 12 d. Jų bylą veda mainierių unija. Pirmutiniam jų išteisinimui reikia pasidėkavot vien tik skaitlingiems darbininkų protestams, kurie nuolat plaukė iš visų šalies kampų. Darbininkų balsai jau ne vieną klesinį darbuotoją išgelbėjo nuo kartuvių ir jeigu tie protestai nesiliaus eję, tai bus ir kitu kart anie išteisinti.

Pietinės dalies Illinois anglies trustas, rengia bylą ant 1 milijono dolerių prieš mainierių uniją už padarytus nuostolius laike įvykusio Herrine susirėmimo streikierių su kompanijos ginkluotais mušeikomis. Jeigu nepavyks apkaltinti šiuos mainierius, tuomet ir tas milijonas bus mažai vilties išplėst iš unijos.

—::—

MOTERYS GELBSTI STREIKIERIAM

Plačiai buvo rašyta apie įvykusį praitais metais West Virginijos angliakasių moterų susirėmimą su streiklaužiais, bet dabar matome, kad juo toliau klesų kova tęsiasi, vis daugiau moterų išaukiama į tos kovos sukuri. Kur vyrai streikieriai pavargsta kovoje, tenais eina į pagelbą jų moterys, dukterės, sesers ir motinos. Jos smarkiai kovojo Chicagoy laike mėsos pramonės streiko, laike angliakasių streiko įvairiose vietose ir jas matome gelžkeliečių kovoje Topeka, Kan., kuomet po sunkios kovos darbininkai pradėjo apleist pikietų eiles, jas papildė jų moterys.

Valstijos gubernatorius gavęs iš įvairių vietų panašius pranešimus, kreipėsi į augštesnias įstaigas, klausdamas kokis legalis žingsnis būtų galima vartot priešais tasias "maištininkes". Mat, išduotasis "indžionkšinas" draudė pikietuot tiktai streikieriams, bet nieko nekalbėjo apie jų moteris.

Mums be galo smagu pranešti panašus darbininkų žingsniai, pažymint, kad jos ima lygų dalyvumą su savo draugais kovoje.

REIKALAUJA PERTAISYT IMIGRACIJOS ĮSTATYMUS.

Nors šalyje ir randasi tūkstančiai darbininkų be darbo, bet pramonininkai skundžiasi, kad stoka paprastų darbininkų. Jie nurodo, kad audinyčios, žemdirbystė ir gelžkeliai jaučia didelę stoką paprastų darbininkų. Pramonininkai reikalauja, kad būtų panaikinta "trys nuošimčiai ateivių įstatymas, taipgi, kad būtų įleidžiama ir analfabėtai.

Kapitalistams visuomet smagu matyt minią darbininkų stovint už vartų, tuomet dirbantiems lengviau pratęst darbo valandas ir numazint mokesčius.

Dabartinis imigracijos varžimas buvo taikomas veik išimtinai priešais radikalų judėjimą; buvo manoma, kad tasai judėjimas veržėsi vien tik iš anapus vandenyno, bet paskutinių metų kova pertikrino, kad kovotojai gimsta tik ten kur verda kova. Paskutiniaisiais metais ypatingai sumažėjo vyrų ateivių skaitlius, per tai ir skundžiamasi trukumu "leberių".

—::—

MAŽĖJA GIMIMŲ SKAITLIUS.

Juo toliau, tai vis daugiau girdima nusiskundimų, kad visose kapitalistinėse valstybėse labai žymiai mažėja gimimų skaitlius. Daugiausia tai paliečia Franciją. Laike karo Francijoje ant kiekvieno gimusio, apart karo fronto, du mirė. 1922 metais Francijoje gimė 50,000 mažiau kūdikių, negu 1921 m., gi 1921 mažiau ant 25,000, negu 1918, 1919 ir 1920.

Francijos buržuazija begalo tuomi susirupinusi, nes tokis gimimų sumažėjimas tautą veda prie išsigimimo. Buržuazija griebėsi laike gimdimo mirusiom motinom paminklus statyt, dovanas siulė tom, kurios daugiau kūdikių gimdys, bet tas viskas buvo veltui. Dabar Francija daugiau pradeda kreipt domės į ekonominę motinų padėtį. Įstatymai likosi pravesta, kad kiekviena motina dviem mėnesiams pirm gimdy-mo, privalo būt paliuosuojama nuo darbo, išskyrus namų triusą, ir per tą laiką gaus iš

valstybės išdo po 35 frankus per mėnesį, nors gerai žinoma, kad iš tokios sumos nei ubagiškai pragyventi nebus galima. Jeigu kuri moteris dirba valstybinį darbą, jai bus mokama po 330 frankų per metus del užlaikymo gimusio kūdikio. Dirbančioms ne valstybinį darbą bus mokama per metus laiko po 28 frankus ir paskui po 15 f. per mėnesį. Prieš tam valstybė suteiks veltui patarėją kaip privalo kūdikiai būt prižiurimi, tik vargu toji patarėja galės išaiškinti kaip but galima su 15 frankų per mėnesį kūdikį aprengt ir išmaitint. Turinti daugiau, negu keturis kūdikius, turi teisę reikalaut daugiau pašalpos.

Vargu Francijoje ir šiais įstatymų palengvinimais išsiriš gimimų mažėjimo klausimas, nes Francijoje kaip ir kitose šalyse. milijonai moterų turi eit į dirbtuves pelnyt sau pragyvenimą, nors ir už labai menką atlyginimą, ir per tai kūdikių gimimas dar daugiau jų sąlygas apsunkina. Norint, kad daugiau kūdikių gimtų, tai valstybė turi pilnai apsaugot kūdikių ir motinų padėtį.

—:—

KOVOJA UŽ MINIMUM ALGŲ NUSTATYMA.

New Yorko valstijoje įvairios moterų organizacijos ir unijų skyriai, pasiryžo vest kovą už nustatymą moterims minimum algų ir aštuonių valandų darbo dienas.

Kadangi darbininkų rinka visuomet pilna, tai ypatingai moterų algos stovi ant žemiau pragyvenamos skalės. New Yorko didmiestyje randasi tūkstančiai moterų, kurių darbas apmokamas ligi 7-6 dolerių per savaitę. Palyginus tokią užmokestį su pragyvenimo kainomis, tai surasime, kad tokios algos neužtenka nei ant maisto, nepaisant kaip prastai maitintusi. Jeigu paimsimė rendą, drabužius, važinėjimą ir visas kitas smulkias išlaidas, tai surasim, kad pigiausiam pragyvenimui reiks nemažiau 15-20 dolerių, o jau tokią algą maža dalis darbininkų tegaus.

Mes netikime, kad prie dabartinės tvarkos įstatymų keliu būtų tinkamai išrišta darbininkų algos, nes tokį klausimą paprastai išriša kapitalistų pasiuntiniai, o ne pačios darbininkės. Įstatymai nustatanti darbininkų algas egzistuoja jau net dvilikoje valstijų, bet nei vienoje nėra nustatyta algos, iš kurių būtų galima žmoniškai pragyventi, pavyzdžiui, Arkansas valstijoje nustatyta 11 dol. į savaitę. Todėl mes netikime, kad ir New Yorko valstijoje tasai klausimas darbininkėms tinkamai būtų išrištas. Darbininkės tikrai tvirtai susiorganizavusios į unijas, į politinę partiją, galės išsikovot sau žmoniškas sąlygas, o ne tikėtis, kad jom ką kapitalistų pasiuntiniai be kovos suteiktų.

ŽMONIJA.

J. D. Bendokaitis.

Žmonija verkus nenustoja,
Nes visur pilna kančių,
Krutinė pagieža liepsnoja,
Trokšta liuosotis iš kančių.

Nors mūsų rankos ir puslėtos,
Prakaitas teka lašais,
Bet reikia darbą neapleisti,
Kurį mes dirbam jau seniai.

Nors mūsų spėkos yra silpnutės,
Bet turim viltį ateities,
Kad kurie tik laisvę myli,
Bus kareiviai mūsų kovoj buities...

Tiktai godusis kapitalas
Šiandien yr' sotus, teisus,
Nes jisai turi šiuom kart galią,
Kad išnaudot mumis vargšus.

Ant jų stalo taurės vyno,
Klyksmas ir linksmybės per naktis,
O mums, vargšams darbininkams,
Reiki kasdieną jiems vergaut.

Revoliucijos Žaizdras

Buolio Sūnus.

(Rusijos Penkmetinėms Tarybų Valdžios

Sukaktuvėms Paminėti).

...Ir susitarę susipratusieji proletarai pasistatė iš savo tarpo vadus ir įsakė jiems kalbėti į nesusipratusius kareivius, į jurininkus, į fabriku darbininkus, į gatvių valytojus, į valstiečius bežemius, mažažemius, ir į visus tuos, kurie gamina gyvenimo reikmenis, kad jie valandėlei sustotų dirbę ir paklaustyti teisybės žodžio.

Parinktieji vadai nusiskubino savo pareigomis.

Savo pareigas jie ėjo ištikimai ir teisybės žodį paskleidė taip plačiai ir garsiai, jog to žodžio aidas praskambėjo apie visą žemę.

Jie pasakė:

— Gana naudotojams linksmybių, o naudojamiems skurdo, kančių ir ašarų.

— Gana darbo liaudžiai savitarpinių skerdynių už veltėdžių reikalus.

— Gana darbininkams klausyti tamsos apaštalu melagysčių.

— Gana vargdieniams rūpintis gyvenimu po mirties.

— Mes padarėme duoną, mes turime teisę ir valgyti ją.

— Mes pastatėme puikiausius palocius, į kuriuos patys dabar nebedrįstame įžengti, bet gi mes turime teisę gyventi juose; tik imkime daugiau drąsos ir užgyvenkime juos.

— Mes išaudėme ir pasiuvome rūbus ir avalynę, mes turime teisę ir dengtis jais.

— Mes įtaisėme pasilinksminimų namus, išsimokinome muzikos, mes turime teisę linksintis ir pačių paleistais muzikos akordais gerėtis patys.

— Mums nereikia rūpintis linksmybėmis po mirties, bet turime viskuom naudotis čionai gyvais būnant. Turime šį pasaulį sutaisyti taip, kad jis taptų ne ašarų pa-

kalnė, kaip kad iki šiol buvo, bet linksmybės ir džiaugsmo planeta.

Klausytojai škelbiamąjį teisybės žodį dėjosi atmintin, svarstė ir teiravosi.

— Bet kaip, mes tokį žygį darysime be pleno ir taip ūmai? — baimingai kalbėjosi klausytojai.

— Mes susitiksime senojo svieto palaikytojų liepimą pildyti jo įsakymus, tarnauti jam, kaip tarnavus? — teiravosi klausytojai.

— Mes privalome tuojaus atsisakyti nuo pildymo senojo svieto įsakymų, — kalbėjo darbininkų vadai. — O jeigu mūsų atsisakymo neužtektų kaip pareiškimo žodžiu, mes prieš senojo svieto įsakymus ir prievartą turime išstatyti savo spėką. Be to, kita mūsų svarbiausia pareiga — kūrmas naujos tvarkos, naujo gyvenimo.

Po ilgų abejonių, svarstymų ir savitarpinių ginčų kalbėtojų iškeltuose klausimuose, kareivių, jurininkų, proletarų, bežemių ir mažažemių minios priėjo prie supratimo ir pareiškė žodžiu atsisakymą klausyti senojo svieto įsakymų. Davę senajam svietai tokį pareiškimą, patys tuojaus griebėsi kurti naują surėdymą, surėdymą be skriaudų ir be naudojimo viens kito.

Senasis svietas nustebė, kad proletarai, bežemiai ir mažažemiai nebeklauso jo. Puolėsi senasis svietas prie prisaikintųjų ir iki šiol ištikimybėje buvusių kareivių ir jurininkų su įsakymu eiti proletarų, bežemių ir mažažemių grasinimais ir, reikalui esant, šautuvais ir kulkomis malšinti. Bet kareiviai senojo svieto įsakymų nebepaklausė, o tik ramiai sau nusišypsoję atsakė:

— Užtenka to, ką mes iki šiol tau, senasis svietai, tarnavome. Nuo šiandien tu mums ne ponas, mes tau ne tarnai. Mes einame drauge su savo broliais proletarais, bežemiais ir mažažemiais kurti naujo gyvenimo, gyvenimo, paremto teisybės, doros, brolybės ir lygybės pamatais.

Senasis svietas vieton tikėti paklusnumo, išgirdęs tokius pasipreišimo žodžius, susiraukė, supyko, sukeikė... Valandėlę pamastęs, puolėsi jieskoti šalininkų tarpe visokių darbo visuomenės išmatų, tarpe vertelgų, tarpe darbininkų naudotojų ir tarpe veidmainių darbininkų vadų.

Ir senojo svieto triusas nebuvo veltui. Jam pavyko susirasti gaujas pritarėjų, pavyko susirasti visas darbo visuomenės išmatas ir daugelį buvusių veidmainių proletarų vadų, kurie vildamiesi didelių senojo svieto žadėsių, stojo visa spēka ginti senąjį svietą nuo pavojaus. Apsišarvavę senojo svieto gynėjai drūčiausiais ginklais, puolė pasipriešinusius kareivius ir jureivius.

Pamatę tatai ramūs proletarai, bežemiai ir mažazemiai, šokosi savo draugams kareiviams ir jureiviams pagelbon.

Susikurė ugnis, išsiplėtojo didelis gaisras, abiejose pusėse krito daugybė aukų, bet pergalėtojais išėjo proletarai, naujojo svieto kurėjai.

Senasis svietas darė bandymus — puolė ant proletarų per kelis sykius, bet visos jo pastangos nuėjo veltui, jis tapo perbloktas ir sumintas.

Revoliucijos ugnis įsigalėjo ir visuose žygiuose paėmė viršų. Nuo revoliucijos ugnies pasprukusi dalis senojo svieto šalininkų, bandė vėl kelis lygiai sykius iš lauko pulti Naujosios Gdynės kurėjus, bet viskas buvo veltui — nevyko. Visi užpuolikai turėjo galvatrukčiais nešdintis šalin arba žūti revoliucijos ugnyje.

Ir štai jau penki metai sukako, kaip revoliucijos ugnies laimėtoje šalyje kūriasi naujas gyvenimas. Kūriasi jis sunkiai ir lėtai, bet su užtikrinimu šviesios dienos rytojui.

Įtempus daugiau spēkų kuriamajam darbui, revoliucijos ugnis dalinai sumažėjo, pasiliko tik revoliucijos negestantis žaizdras, kuris, reikalui prisidėjus, visuomet gatavas užsiliepsnoti pageidaujamoj plotmėj ir pageidaujamu smarkumu.

Revoliucijos žaizdrą prižiūri geriausi

ir ištikimiausi proletariato pastatyti žinovai. Revoliucijos žaizdro vieta — Rusija. Žaizdro kibirkštys viena po kitai yra nešiojamos ir į kitas šalis. Tos kibirkštys kitose šalyse kasdien labiau ir labiau plėtojasi ir rengiasi kiekvienoje šalyje sudaryti — sukurti milžinišką revoliucijos ugnį, sunaikinimui pragaištingų senojo svieto liekanų.

Žaizdras dega — neužgęsta,
Nors gesintojų gauja
Dirba dieną, dirba naktį,
Bet ugnis skaidri, nauja
Beliepsnoja vis.

Mūs troškimai: teliepsnoja,
Te plečiasi ji smarkiau,
Te naujų laikų eigoje
Užsišviečia dar skaidriau, —
Te dega ugnis!

Laplkritys, 1923.

SESUTĖS

Z. B. Penkauskienė.

Mes, sesutės, nesustokim
Ėję prie mokslo, šviesos,
Nepaliaukim mes, kovokim
Del laisvės, tiesos.

Tik rankas stipriai sunerkim,
Kardą šviesos nusitverkim,
Nuo kurio mūs priešai žus,
O mums laisvė tikra bus.

Nepaliaukim tiktai dirbę
Darbo miniai ant naudos,
Kirkim medį iš pat šaknų
Šios supuvusios tvarkos.

Kai šią tvarką išardysim,
Kitą, naują, pastatysim,
Tad liuosybė augs, bujos, —
Laisvės ženklas plevėsuos.

Iš Adatos Vežimą Priskaldė

Senas Vincas.

Dviejų Aktų Komediija.

Veikiančios ypatos:

Kukis, raišas šeimininkas, 40 metų.

Kukienė, jo žmona, raudona, kaip rožė, 30 m.

Bimbalas, įnamis, Kukienės numylėtinis.

Antanas Žveiryš, Juozas ir Jonas įnamiai.

Svetys, Antano draugas, miestietis inteligentas.

Trys vaikai.

Pakaušienė, Zirzienė ir Plepienė, kaiminkos.

Vargonininkienė.

(Viskas dedasi paprasto darbininkomainerio kambaryj. Patį kambario išveizda netvarki: stalias apkrautas visokiais indais, ašotis del alaus, krėsłai apkrauti visokiais skarmalais ir asla primėtyta vaikų drabužiais.)

AKTAS PIRMAS.

(Vakaras. Uždangai pasikėlus, Kukienė sėdi ant Bimbalo kelių su stiklais alaus rankose.)

Kukienė: Sveikas, Bimbuti, kaip senio nėra, tai mudviejų laikai. (Abu geria) Na duok, pavogsiu vieną. (Bučiuojasi) Oh, koks saldus bučkis! Ai, kaip tai butų linksmas, kad mudu be baimės galėtuva mylėtis, ar ne? (Prisispaudžia).

Bimbalas. Kad kitaip nėra, tai ir taip gerai. Pasivagiame ir gerai. (Bučiuojasi). Kas tai pabaladoja į duris. Kukienė nušoka nuo kelių ir neva krausto stalą. Bimbalas įsikanda kniūpščią pypkę ir ko tai jieško.)

Kukienė: Kom in.

Scena 2.

(Tie patys ir svetys.)

Svetys Mandagiai: Ar čia lietuviai gyvena?

Kukienė (Susimaišius): Taip, taip — katalikai.

Svetys: Ar pas tamstas gyvena Antanas Žveiryš?

Kukienė: Taip, taip. Jis čia gyvena, bet išėjo į darbą ir pareis tik vidurnaktyj.

Svetys: Aš esiu jo draugas iš Philadelphijos. Ar nebutų galima pas tamstas pernaktvoti?

Kukienė: O, tai tamsta? Antanas sakė, kad ketinate atvažiuoti. Gerai, galėsite nakvoti. Nusivilkite. Prašom sėstis. (Numeta skarmalus nuo krėslo ir pasodina).

Bimbalas (Vis bejieškodamas): Ale kur mano pypkė, pekloj Kadaise jieškau ir nesurandu.

Svetys: Bene bus ta pati, kurią tamsta turi įsikandęs?

Bimbalas: Pfu, kad mane velniai. Ant šyvio joju ir šyvio jieškau (visi juokiasi).

Kukienė (Juokdamosi): Ar ir pas tamstas tokie žioplai vyrai? Pypkė dantyse ir pypkės jieško.

Scena 3.

(Tie patys ir Kukis).

Kukis: (Kriukiu pasiramščiuodamas, pusėtinai įsigėręs, dainuoja):

Sveika burna, nebūk durna,

Kaip prikišiu, išsižiok,

Kaip įpilsiu—užsičiaupk.

Kukienė: Nerėk, kaip už liežuvio pakartas. Štai svetys pas Antaną atvažiavo.

Kukis: O, svetys?... Sveikas lietuviuk (sveikinasi). Kad atvažiavai, tai ir gerai. Boba, duok dešimtuką eisiu parnešti alaus. Reik svetį pamylėt.

Svetys: Aš duosiu. Stiklas, kitas gal ir nebus pro šalį išgerti.

Kukienė: O ne. Tamstos pinigai mainose negiluoja. (Duodama pinigų) Še, seni. Kevezokis greičiaus.

Kukis (išeidamas):

Kad alaus, kad gardaus,
Kad midučio ir saldaus,
O kad gaučiau arielkėlės,
Tai užvis būt geriaus.

Kukienė: Eik, jau eik nerėkavęs. (Į svetį). Matai, tamsta. Tai mano vyras.

Svetys: Ar taip?... Aš maniau, kad šitas jūsų vyras.

Kukienė: Visi taip sako, kad iš mudviejų būtų tikusi pora, bet ką padarysi, jei dievas man įsuko tokį sugriuvusį senį. Kunigėlis surišo, tai ir turi gyventi, nori ar ne.

Bimbalas: Ir norėtumei turėti tokį vyrą, kaip aš? (Sukina ūsus) Aš, vaje, ant tokių bobų pasistojęs pasižiuriu į šešiolikines.

Kukis (Grįždamas): Boba. Duok kitą dešimtuką. Kad jį perkūnas;... Šuo atsivijo katę, ta tik viau, viau... tik šmūkšt į tarpkojį, aš tik plumt parvirtau ir paliejau alų.

Kukienė: Gramozdas ir tiek. Duok man pičierį, aš parnešiu. Pagriebia uzboną ir išbėga.)

Bimbalas: (Į svetį): Kas Philadelphijoje gero? Kaip Mikėno cukernė eina?

Svetys: Tai, tamsta irgi gyvenai Philadelphijoje

Bimbalas: O, aš vege, ten plėšiau net tris metus. Būdavo, Subatoj, kad sueidavome pas Bieliauską į saliūną, kad užtraukdavom lietuviškai dainuot, tai vege, net langai tratėdavo.

Kukis: Čia negalima taip išrėkti. Priegeri dulkių, taip kaip tik išsižioji, modė užstoja gerklę ir niekas neišeina.

Aš kaip buvau jaunas, kad užtraukdavau, tai budavo eina, kaip iš jaučio rago. O dabar, rėk iš viso vieko, o vistiek atrodo, kaip iš rankovės. (Dainuoja):

Gerkim, broliukai ir aš gersiu,

Kaip reiks užmokėti, aš išnersiu!..

Kukienė (Grįždama): Matai, nei man šuo katę į tarpkojį įvijo, nei niekas neatsitiko. Bartenderiui mirkstelėjau, tai ir alaus užpylė. Na, baliavokite. (Pila ir visi geria).

Svetys: O kaip Antanas, sveikas?

Kukienė (Pildama po antrą stiklą): Jis olrait. Tik visa bėda, kad išvirto į bedievius. Taip sau nieko vaikinas: ką matė — nemato, ką girdėjo—negirdi. Ale tuose laikraščiuose, tai jau paskendęs ir guli su laikraščiu rankose. Šale mūsų gyvena bolševikai, tai gula ir kelia pas juos. Na, gerkime. Nudūks, tai bus negardu (visi geria).

Svetys: Šitaip?.. O, tamstos, ar neprigulite prie bolševikų?

Kukienė: Kas čia prie jų prigulės? Kunigėlis juos keikia baisiausiai. Sako, kad jie kaip kolera limpa prie žmogaus. Esą nei jiems reik šliūbo, nei bažnyčios. Pačias, girdi, katras katrą pagavo, tai ta to ir pati. Tuščia jų. Išsigerkime.

Kukis (iškėlęs stiklą):

Gerkgėręs, broleli, dūlyk ir namon.

Pelyja-rūdyjt žagružė vagon!..

Svetys: Labai ačiu už vaišes. Jaučiuosi lyg pavargęs, ar neparodytumet nakvynę, kad loska?

Kukienė: Na, tai dar vieną išgerkite, bus smagiau miegot.

Svetys: Ačiu, misiuk. Bus perdaug.

Kukienė: Tai ve. Šitokio alaus bus perdaug. Kitą syk, kaip kad buvo alus, tai kas kita. Dabar galima gerti, kaip vandeni. Išgerkite. Ei, seni. Nuvesk svetį į Antano kambarį.

Kukis: Einame, lietuviuk. Na, uždai nuokime. (Dainuoja):

Išgėriau stiklėlį, už save mažesni,

Išvoliojau purvynėlį, už save didesni.

(Atkartoja)

Jiems išėjus, Kukienė sėdasi Bimbalui ant kelių ir bučiuojasi. Uždanga).

AKTAS II.

(Rytas. Kambarys tas pats. Pradžioj šio akto, aktoriai privalo vaduotis daugiausia mimika. Visi rengiasi į darbą: pikti, skubina, ruošiasi. Kas kojas aunasi, kas viena ranka laiko puoduką kavos, kitą gi vėl ką dirba. Uždangai pasikėlus, Kukienė įbėga užsimetus sijonėlį, plaukai su-

sitaršę, sukasi apie pečių, rengia pusrytį ir deda vyrams pietus).

Kukienė (prasivėrus duris): Vyrai, ai vyrai! Kelkite, jau pusrytis gatavas ir laikas vėlus. (Įeina Kukis, Bimbalas, Juozas ir Jonas).

Kukis: Kad tu sudegtum. Užmiršau vakar pasakyti bobai, kad parneštų fiuzoknato. Juozai, gal tu turi kiek? Paskolink.

Juozas: Gerai. Gausi. Gaspadin. Nugim man aliejaus nėra.

Jonas: Gaspadin, ar neturi sviesto? Paskolink, misele. Taip užmiršau pasakyti, kad parneštum.

Bimbalas: Gaspadin, ar nematei mano kepurės? Vakara čia pasidėjau ir dingo. (Pamatęs Joną su jo kepure, prišoka ir nutraukia su plaukais) Nežinai savo kepurės pasimti?.. Vaikščioja užsimerkęs ir nemato ką imas.

Jonas: Atsiimk, kad tavo, bet nerauk su plaukais. Ale kuris velnias man batus sumainė? Vienas mano, o kitas tris colius trumpesnis.

Juozas (Bimbalui): Kur čia lendi su ta prakeikta pypke? Nematai, kad paraką dedu? Užkrėsi ugnies, tai ne nejusi, kaip ant tavo sprando velnias užsisės.

Jonas (į Bimbalą), kuris išmušė kavos puoduką iš jo rankų): Kur čia muistaisi, kaip Čikagos stokjardo jautis? Visą kavą išliejai, ar nežinai, kad cukrus kaštuoja pinigą?

Bimbalas: O kokių paralių čia maišaisi, kaip varlė po dalgiu? Nežinai kur vieta kavai gerti? Kaip trenksiu į ausį, tai mislysi, kad mulas spyrė.

Kukis: Ei, boba. Ar nematei mano diržo? Paraliai žino, kur dingo?

Kukienė: Pasikarkite, žinokitės. Gaspadin ir gaspadin, viskas vis ant mano galvos. Susijieškokite patys, ko katram reikia.

Juozas (Jonui): Tai kur mano duona, pekloj?... Vakara buvo čielas bakanas, o dabar nėra. Ar ne tu suėdei?

Jonas (Juozui): Nugim, tu, žalti, mano cukrų piliesi. (Atima) Ar nežinai nusi-

pirkti, tai žinosi kiek kaštuoja.

Juozas: Atsiimk, kad tavo. Ir mislijau sau, kodėl toks nesaldus, o tai mat nemano, kad jį vilkai.

Kukienė: Eikite greičiaus nesirieję. Kaip pasivėluosite, tai vėl aš busiu kalta. (Visi užsideda kepures, prisiseiga prie kaktų lempeles ir išeina).

Kukienė (Viena): Ir taip kas mielas rytelis, tam to, kitam kito trūksta, o visa bėda — gaspadienei. Prisikalbinsiu Bimbalą ir pabėgsime. Lai pasikaria tos mainos. Mieste visgi kitaip: nusisamdei ruimus ir gyvenk spakainas.

Scena 2.

(Kukienė ir vaikai).

Vaikas (Įeidamas, paskui jį kiti): Ma.. Aš valgyti noriu.

Kukienė: Apsirengkite, papoteriaukite, tai galėsite valgyti. (Vaikai rengiasi).

Kukienė (Taisydamosi plaukus, su pilna burna spilku): Klaupkitės ir kalbėkite poterius. Tėve mūsų, kurisai esi danguose. Ei, ko tu ten krapštaisi? Kalbėk: Tėve mūsų, kurisai esi danguose, šveskis vardas tavo, (Treptelėjus koja į grindis) Kalbėkite!

Vaikas: Aš kalbu, jis nekalba.

Kukienė: Aš jums parodysiu! (Muša vaikui į kuprą) Kalbėk: Tėve mūsų, kurisai esi danguose. (Pamačius per langą kaiminką): Zirziene, ei Zirziene. Pas mus svečias yra.

Zirzientė (Įkišus galvą pro langą): Kas tokis?

Kukienė: Antano frentas. Toks gražus vyras, kad ką gali gaut. Toks baltas, rankos baltos, turbūt koks biznierius ar pisorius. Ar į štorą eini?

Zirzientė: Taip.

Kukienė: Tai parnešk man cukraus. Štai ir knygelė. Ateik paskui. Juk Antanas turės užfundyti, tai išsigersime. Svetys irgi neskūpus: vakara norėjo fundyti, bet aš nedaviau. Žinoma, reik pasirodyti. (Abi juokiasi. Zirzientė nueina).

Kukienė (vaikams): Kalbate? Tėve mūsų, kurisai esi danguose, šveskis...

(Pabaiga sekančiam num.)

KORESPONDENCIJOS

DETROIT, MICH.

Gruodžio 16 d. LMPS. 17 kp. statė scenoj veikalą "Nepakeliama Našta". Veikalas neblogas, bet šiuo kart publikos buvo atsilankę labai mažai ir rodosi bus kiek nuostolių.

Kuopa nutarė lavinimosi susirinkimus laikyt du kart per mėnesį pirmą ir paskutinę pėnyčias. Bloga, kad draugės nesilanko į lavinimosi susirinkimus, nors pačios ir balsuoja už reikalingumą tokių susirinkimų, bet atėjus susirinkimui — jų nesimato.

"Ateities žiedo" vaikų draugijėlė gyvenuoja gerai nors ir buvo vėlai pradėta mokyti. Vaikučių lankosi pusėtinai būrys ir visų tėvų pareiga leisti savo kudukius į šią mokyklėlę. Mokyklėlė atsibuvo kiekvieną nedėdienį rytais nuo 10 iki 12, House of Masses.

Gruodžio 8 d. kuopos susirinkime buvo skaityta laiškas, kuriame atsišaukiama aukų drg. Matauskui. Kadangi kuopos išdas tuščias, tai draugės suaukojo \$5.00 minėto draugo sušelpimui. Per ištisus metus kuopos narės suaukojo įvairiems tikslams 27.00.

Kp. Korespondentė K. T.

PATERSON, N. J.

Iš LMPS. 38 kuopos veikimo.

Gruodžio 24 d. LMPS. 38 kuopa turėjo surengusi vakarienę su pamarginimais, kuriuos atliko maži vaikučiai. Tai pagirtina pratint vaikučius dalyvaut darbininkiškam veikime. Buvo lošimas ir dialogas "Šeimyniškas Gyvenimas", kurį sulošė drg. K. Ivanauskas ir K. Motėjunienė. Sulošta vidutiniai. Žmonių buvo nedaug, todėl manoma, kad bus nuostolių vietoj pelno. LMPS. 38 kuopa turi įsteigus vaikų mokyklėlę, kurioj yra mokinama lietuvių kalboj skaityt ir rašyt. Vaikučiai skaitlingai lanko mokyklėlę. Del sekmingesnio vaikučių lavinimo LMPS. 38 kuopa nutarė sutvert vaikų draugijėlę po vardu "Ateities žiedo". Šią draugijėlę globos LMPS 38 kuopa, bet prie palaikimo gal prisidės ir kitos progresyvės kuopos. Tai pagirtina, nes LMPS. kuopos yra pareiga rupintis, kad vaikučiai būtų auklėjami

darbininkiškoj dvasioj, o užaugę būtų tikrais darbininkų reikalų gynėjais. LMPS 38 kuopa mano surengt kokią nors pramogą "Darbininkų Balso" naudai. Dirbkim, draugės, kiek galime, bet svarbiausia, tai pačios turim lavintis. Taigi, draugės, pradėdant šiuos metus, turim padaryt prižadą, kad kiekvieną valandėlę liuso laiko sunaudosis mokinimuisi, o jeigu mes pildytumem savo prižadą, tai sulaukė kitų metų, pamatysim, kad mūsų LMPS. kuopos narės dideliais žingsniais žengė pirmyn. Taigi, prie darbo, o pasekmės bus puikios.

Petriškietė.

NEW YORK, N. Y.

New Yorko didmiestyje, kur randasi tūkstančiai išdirbysčių, tarpe kurių yra keli tūkstančiai restoranų, kuriuose dirba kelios dešimtys tūkstančių darbininkų ir darbininkių. Darbininkų išnaudojimas augščiausiam laipsny, nes didžiama nepriklauso prie unijos. Šiame mieste yra hotelių ir restoranų unija, bet kodėl ta unija nesistengia suorganizuoti H and H kompanijos darbininkų, kuri turi 21 didelį restoraną, kur dirbama daugiau 1000 darbininkų.

Čionai norėčiau supažindinti "Darbininkų Balso" skaitytojus su H and H kompanijas darbininkų darbo sąlygom ir jų uždarbiu. Kepykloj darbas sunkiausias. Visuomet rankos apdegtos nuo skubaus darbo ir nuo didelio karščio; turi juodą kavą gerti, jeigu ne kavą, tai reikėtų porą galionų vandens išgerti. Už tąjį sunkų darbą gauni nuo 15 iki 22 dolerių į savaitę ir du kartu pavalgyti į dieną. Trečią kartą turi nusipirkti. Prie virtuvės tos pačios sąlygos, tik čionai visuomet 15 arba 20 minutų turi dirbti virš laiko ir užtai negauni apmokėti. Darbininkai, kurie nurankioja nuo stalų ir torielkas plauna, dar blogesnes sąlygas turi. Čia dauguma moterų gauna mokėti nuo 10 iki 12 dolerių į savaitę. Pamąstyk gerai, skaitytojau, moterys darbininkė atlieka vyro darbą, bet ji negauna lygios algos, — kaip ji gali pragyventi su tokia mokestimi, kuomet tik už vieną kambarį reikia mokėti 5 doleriai į savaitę, o kur kiti gyvenimui reikalingos reikmenys?

Kartais pamislija "nors restoranų darbininkai ir mažai uždirba, bet skaniai pavalgo".

kuomet bado nekenčia." Tokis mąstymas yra klaidingas. Ir darbininkai, kurie valgytus pagamina, negali jais naudotis. Jiems duodama "hash", arba surankioti nuo stalų trupiniai ir taip visoki mėsos likučiai, kuriuos sumala, prideda svogunų, iškepa ir valgyk. Su sriuba tas pats, jeigu liko tai gausi bliudą, jeigu ne, tai ir taip gerai. Duona ir gi keletos dienų, ypatingai tas vartojama hoteliuose, nes stalų patarnautojams yra prisakyta nenumesti nei šmotuką, kuris lieka ant stalo. Darbininkas turi dirbti sunkiai ir skubotai, idant daugiau būtų kapitalistams pelno, o patys pusbadžiai turi gyventi, šaltį ir badą kenčia.

Ma—čius.

BINGHAMTON, N. Y.

"Ateities Žiedo" Vakarienių ir Progresyvių Veikimas.

31 d. gruodžio atsibuvo "Ateities Žiedo" vaikų draugijėlės vakarienių. Taipgi buvo ir programos. Gražiai sudainavo vaikučių choras porą dainelių. M. Bučinskiūtė ir R. Plučitė labai gerai padeklamavo eiles. P. Vežis skambino pianu solo ir dainavo duetą su Z. Palioniute. Ypač Palioniūtę reikia pagirti už gerą dainavimą. Po programai sekė vakarienių. Suaugusių svečių ant vakarienių atsilankė apie 150, o vaikučių apie 200. Visiems vaikams vakarienių buvo duodama veltui. Visi atsilankusieji kaip programu, taip ir vakarienių buvo pilnai patenkinti.

Balius.

2 d. sausio įvyko LMPS. 23 kp. kostiumų balius. Labai mažai buvo apsirengusių—apsimas-kavusių, bet dovanos vistiek buvo duodamos. Kadangi buvo didelės išlaidos, tai kuopa turės keletą dolerių nuostolių vietoj pelno.

Iš Kuopos Susirinkimo.

28 d. gruodžio atsibuvo kuopos metinis susirinkimas. Tarp kitų dalykų tapo išrinkta ir nauja kuopos valdyba ateinančiam pusmečiui. Org. A. Rinkitė, sekr. H. Žukienė, fin. sekr. N. Judikaitienė, išd. K. Vaičekauskienė ir korespondentė V. Zmitriūtė. Taipgi tapo išrinktos trys narės atstovoti LMPS. 23 kp. bendrame veikimo komitete, kuris yra sutvertas iš LMPS., ALDLD. ir ADPLS. kuopų. Sekančios d. išrinktos: M. Žvirblienė, B. Zmitriūtė ir F. Skrebienė. Tapo nutarta pavest minėtam komitetui platinimas kuopos knygų, už tai knygė šiam pusmečiui nebuvo renkama.

Keliom dienom po susirinkimo gautas pranešimas iš IV Rajono kas link rajono konferencijos, kuri turi įvykti sausio 14 d. taigi tam tikslui tapo sušauktas ekstra susirinkimas ir išrinktos 2 delegatės į konferenciją.

Kuopos susirinkimai įvyksta kas ketvirtą ketvergą kiekvieno mėnesio Lietuvių Svetainė, nuo 7:30 val. vakare. Norinčios įstoti į mūsų kuopą, yra kviečiamos atsilankyti.

LMPS. 23 kp. Koresp.

WATERBURY, CONN.

Sausio 12 d., LMPS. 12-ta kuopa turėjo susirinkimą, kuriame turėjo but perrinkta nauja kuopos valdyba. Visas komitetas senasis apsiėmė, išskyrus drg. K. Urbonienę, protokolų sekretorę. Protokolų sekretore išrinkta drg. M. Strižauskienė, 5 Henry Str.

Kuopa nutarė surengt prakalbas, kaip greitai bus galima. Kalbėtoją nutarta kviesti A. Bimbą. Taipgi nutarta paaukaut \$5.00 "D. B." iš kuopos išdo. Būt kuopa daugiau skyrus, bet, kad kuopoj mažai randasi pinigų, o da reikės siust delegatę į Rajono suvažiavimą ir reikės prisidėti prie draugijų užlaikymui kambarių, tai kuopa negali likt su tuščiu išdo. 12-ta kp. rengia teatrą "Pavogtas Kūdikis", jau pradėta mokytis. Tai jeigu liksis pelno, žinoma kiek galės paskirti ir "D. B." Visos kuopos turėtų sukursti ir ką-nors rengt "Darbininkų B." palaikymui, nes matome, kad neatbutinas reikalas. Lig šiol veik visos kuopos buvo susnudę, bet gavę panaujintą laikraštį "D. B.," turėtume jį remti kiek galėdamos.

Kuopų susirinkimuose ir Rajonų suvažiavimuose turėtume svarstyti pakeltą likvidacijos klausimą, ir kaip išbaidyt miegą iš darbininkų moterų tarpo; reikia sukelt energiją, ūpą prie veikimo. Kiek matosi, tai netik mūs kuopos drg. aptingo lankyt susirinkimus, bet ir kitur tas pats. Beje mūs VIII Rajono valdybos visai negirdėt, rodosi buvo nutarta laikyt suvažiavimas sausio mėnesy, bet 12 kp. negavo jokios žinios.

Nežinau, gal aš klaidą turiu, bet aš nemačiau "M. B". VIII rajono konferencijos laikytos Hartforde, Conn. nutarimų. Rods, peržiuriu kiekvieną ekzepliorį laikraščio, gal kitame laikraštyje tilpo?

Kuopos Korespondentė.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

LMPS. Antrajam Rajonui. — Kadangi jūsų paskutinės konferencijos rezoliucijos tilpo "Laisvėje", todėl nėra prasmės jas talpinti "D. B." Netilps.

F. K. Stalioniui. — Nėra jau taip svarbu buržujų dukters nusižudymas, darbininkų tarpe tokių įvykių atsikartoja gana tankiai. Netilps.

Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Reikalai

PRADEDANT DARBĄ.

Kiekvienais metais išrinktasis komitetas bando daryt savo darbuotėj plenus, idant jo darbas būtų pasekmingesnis ir, kad organizacija pasekmingiau augtų-bujotų. Kadangi mūsų organizacijos svarbiausis siekis — skleidimas klesinėse propagandos tarpe darbininkų, tai šiam darbui turi būt sukoncentruota visos mūsų esamos spėkos idant pasiekus plačiasias minias.

Šiuomi momentu mūsų organizacijos narių užduotis yra platesnė, negu kada nors pirmiaus buvo, pertai puls ant jų ir atsakomybė, jeigu nebus darbas atliktas. Šiandieną Susivienijimo narių kaipo organizuotų asmenų uždaviniai yra uždaviniais visos darbininkų klesos. Priešais mūsų akis stovi begalo plati darbo erdvė. Darbininkiškas judėjimas nežiuri į moterį darbininkę ne kaipo į moterį silpnai protaujančią, bailią, nepajėgiančią kovot už savo klasės reikalus, bet kaipo į lygią sau draugę, per tai ant mūsų pečių ir gula lygi revoliucinio darbo pareiga. Mūsų narės turi turēt sau už pareigą eit į visus gyvenimo kampus kur tik yra darbas ir kapitalas ir tenais skleist klesų kovos evangeliją.

Susivienijimo narės išbuvusios kelis metus organizacijoj negali nuo darbo nušaliai stovēt, bet kiekviena turi imt sau pareigą įtraukt į organizacijos eiles kuodaugiausia narių ir gilint jų sąmonę. Stiprint ir platint mūsų reikalus ginančią spaudą, stengtis surast šaltinius tosios spaudos palaikymui ir aktyviai dalyvaut kiekviename gyvenimo kilusiame klausime. Tiktai taip dirbdamos galėsime jaustis, kad atliekame savo pareigas linkui darbininkiškojo judėjimo.

Naujasis Pildomas Komitetas nieko apart darbo nei nesiulo, nes nėra kas siūlyti. Mes matome, kad mūsų visų turi būt sujungtos spėkos bendram darbui, mes dar-

bais įrodikime, kad suprantame savo pareigas. Tad dirbkime, kad pabaigoj metų turėtume kuomi pasidžiaugti.

LMPS. PILD. KOMITETAS:

A. Jurevičienė,
M. Undžienė,
E. Vilkaitė,
M. Paukštienė,
K. Petrikienė.

—:—

ATSIŠAUKIMAS Į LMPSA. OPOZICIJOS DRAUGES.

Nežiurint to, kad frakcijos mūsų tarpe jau pasibaigė, bet pas tulas mūsų drauges tas frakcijnės kovos įsisiubavimas dar neišnyko. Tasai įsisiubavimas net taip toli nuėjo, kad tulos kuopos priėjo prie skilimo. Pavyzdžiui, LMPS. 24 kuopa Cleveland, Ohio, 48 narės pasiliko Susivienijime, o 37 apleido jį. Skilimo priežastis tame, kad, pozicijos draugės susidarūsios didžiumą ir išsirinko savo valdybą iš sau patinkamų draugių, o opozicijos draugės tas nepatiko ir jos apleido susirinkimą.

Draugės, kur link mes einame Jeigu vienas ar kitas kuopos tarimas pereina ne pagal mūsų norą, tai mes metame viską ir darome demoralizaciją visame mūsų veikime!

Juk mes dalyvaujame darbininkiškame judėjime ne todėl, kad užganėdinti savo ambicijas, kad viską padaryti pagal savo norą. Jeigu vienas kitas organizacijos tarimas ir neišėjo pagal mūsų norą, tai dar nieku budu negalima apleisti organizaciją ir pasilikti už jos sienų. Delei tokios priežasties gali bėgti iš organizacijos tik tos draugės, kurioms darbininkų klasės pasiilosavimas menkai terupi.

Mes dalyvaujame darbininkiškame judėjime todėl, kad jaučiame tąjį išnaudojimą ir skriaudas, kurias ant mūsų pečių uždėjo kapitalistinė tvarka. Del sėkminges-

nio ir stipresnio veikimo prieš tą išnaudojimą, mes turime būti organizuotos ir bendromis spėkomis kovoti prieš jį.

Draugės, mes atsikreipiame į jus ir kviečiame, kad jus mestute visus ypatingus ginčus ir grįžtute atgal į LMPSA. Dirbkime revoliucinį darbą visos bendrai.

Mes tikime, kad jūs, draugės, pamatysite svarbą darbuotis darbininkiškoje dirvoje ir sugrįžsite į tas darbininkų eiles, kuriose buvote pirmiausia. To reikalauja darbininkų klasės judėjimas. Mes laukiame jūsų.

Šalin ypatingumai ir visokie išsimetinėjimai.

Lai gyvuoja solidarumas ir bendras veikimas mūsų tarpe.

L. M. P. S. A. Pildomasis Komitetas.

—:—

PROTOKOLAS LMPS. PILDOMO KOMITETO
Posėdžio laikyto 6 d. sausio, 1923 m., Brooklyne.
N. Y.

Posėdyje dalyvavo Pild. Kom. narės: K. Petrikenė, M. Paukštienė, M. Undžienė, E. Vilkaitė ir A. Jurevičienė, taipgi dalyvavo adm. O. Šimoliuniūtė, išd. M. Račkauskienė ir seno komiteto narės Ješkevičiūtė ir Bondžinskaitė.

Pirmininkė išrinkta Undžienė, sekretorė Petrikenė.

1. Išklaudyta raportai sekr.-administratorės, redaktorės ir seno komiteto sekretorės, kuri pranešė kurie likosi neužbaigti darbai. Raportai priimti.

2. Lietuvos Kalinių Šelpimo Fondo sekretorė raportavo, kad da knygos nėra peržiūrėtos ir darbas nėra užbaigtas. Nutarta, kad bėgyje mėnesio laiko knygos būtų peržiūrėtos ir pinigai perduoti į Atstovybę. Prie Atstovybės nuo LMPS. paskirta d. Bondžinskaitė.

3. Plačiai kalbėta redakcijos ir administracijos reikalu, buvo išreikšta mintis, kad sujungus tas abi įstaigas ir darbą pavest vienai ypatai, arba pastatyt dvi ypatas, mokant po pusę algos. Nesirandant draugėms, kurios galėtų tinkamai tą darbą atlikti, dirbant pusę algos, prieita prie išvedimo, numažint administratori algą bent pakol finansiniai dalykai pagerės, ligi \$19 savaiti. Taipgi numažinta alga ir redaktori ligi \$40.00 mėnesiui.

4. Administratore paskirta d. O. Šimoliuniūtė. Į redaktorias nominuota dd., Ješkevičiūtė ir Petrikenė. Nei vienai iš jų neapsiėmus, laiki-

nai palikta dirbt Petrikenė.

5. Nutarta, kad "D. B." bendradarbiams būtų išmokama iš LMPS. išdo nedaugiau kai \$10 už numerį.

6. Nutarta parašyt atsišaukimą į Clevelando ir kitas buvusias opozicijoje drauges, kad grįžtų atgal ir dirbtu organizacijos darbą.

7. Agitacijos savaitę nutarta laikyt kovo mėnesy pradėdant su 7-18 tai. Delei agitacijos savaitės nutarta išleisti bent 30,000 agitatyviškų lapelių.

8. Nutarta posėdžiai laikyt nerečiau kai sykį per mėnesį. Neatsilankiusioms į posėdį tarimų nesiuntinėt.

9. Delei geresnės finansinės kontrolės, nutarta, kad ant LMPS. išmokamų čekių pasirašytų trys ypatos. Adm. ir išd. palikta kiekviena po \$1000 kaucijos.

10. Pild. Kom. sekretorė išrinkta M. Paukštienė.

Posėdžio sekretorė K. Petrikenė,
O. Šimoliuniūtė, Centro sekr.

—:—

L. M. P. S. A. 16 TARIMAS

Įnešu suteikti "Laisvei" ir "National Defence Council" mūsų kuopų antrašus siuntinėjimui atsišaukimų.

E. N. Jeskevičiūtė.

Sutinku — K. Karosienė,

" J. Sarapienė,

" J. Ramanauskienė,

" J. Bondžinskaitė,

L. M. P. S. Pild. Komiteto sekretorė

E. N. Jeskevičiūtė,

L. M. P. S. Centro Sekretorė

O. Šimoliuniūtė.

L.M.P.S.A. Pild. Komiteto 17 Tarimas.

Aš įnešu, kad šimet ir vėl paimitume "accountant" peržiurėjimui Centro knygu. Patariu imti tą patį peržiurėtoją.

E. N. Jeskevičiūtė.

Sutinku — K. B. Karosienė,

" J. Sarapienė,

" M. Ramanauskienė,

" J. Bondžinskaitė.

L. M. P. S. A. Pild. Kom. Sek.

E. N. Jeskevičiūtė,

L.M.P.S. Centro Sekretorė

O. Šimoliuniūtė.

REZOLIUCIJA

LMPS. 34 kp. priimta rezoliucija kas link LMPS. likvidavimo.

Po ilgam ir visapusiškam apsvaistymui, draugės priėjo prie sekamo išvedimo: Perskaityt drg. Petrikienės straipsnį (tilpusį No. 12 "M. B.") kuriame sako, kad "Susivienijimo gyvavimas arba jo likvidavimas nėra svarbus". Mums-gi visai kitaip atrodo, visų pirma, yra daug tokių kolonijų kur dar ADP. visai nėra, arba kurių vyrai nepriklauso prie ADP., tos turės mokėt po 50 c. duoklių į mėnesį; kurių vyrai priklauso, jos bus paliuosuotos nuo duoklių. Na, o apie pavienes nares ir tas, kurios nevedė ir turi pačios sau gyvenimą pelnyti, arba tos, kurios yra da jaunos narės ir lanko mokslainę, ir turi žiurėt, kad jų tėvai už jas užmokėtų, tai apie jas nieko nekalba. Tuomet jau šios jaunos draugės turės likti užu sienų darbininkiško judėjimo; antra, kaip bus su tom narėm, kurių vyrai nepriklauso prie partijos, bet delei ekonominių trukumų negalės užsimokėti tokias dideles mokesčius, o jos visgi nori veikti ir lavintis darbininkiškame judėjime.

Mūsų supratimu, kad LMPS. vardas būtų pakeistas, į Amerikos Lietuvių Moterų Darbininkių Sus. ir palikti Susivienijimą savystoviu, kaip ir dabar, panašiai kaip ALDLD.; gi kurios narės supranta naudingumą kartu veikti su vyrais, jos ir šiandien taip daro. Mūsų supratimu LMP. S. praeityj atliko gana didelį darbą, nors palyginamai į savo mažom narinėm duoklėm ir lengviaus buvo pritraukti naujas nares prie mūsų organizacijos. Gi likvidavus savistovų moterų Susivienijimą, nebus taip lengvai prie pilkosios moterų minios priėti. Todėl mes reikalaujam, kad LMPS., būtų nelikviduotas ir palikta savistovi organizacija kaip buvo praeityj, tik stojam už tai, kad vardas būtų pakeistas vietoj LMPS., —LMDS.

Org. J. Tamulionienė,
Sus. Sek. O. Vanagaičiūtė,
Fin. Sek. M. Matukaičiūtė,
Izd. A. Vanagaičiūtė.

—:—

REZOLIUCIJA

Prieš LMPS. likvidavimą ir sujungimą su ADP.

LMPS. IV Raj. laikytoj konferencijoje sausio 14 d. 1923 m. tapo priimta 54 kp. rezoliucija prieš LMPS. likvidavimą.

Kadangi prijungiant LMPS. prie ADP. Sus. netektų daug narių vien tik dėl finansiško at-

žvilgio (nes sanarinės mokesčys žymiai padidėtų); kadangi dar randasi sus-me daug narių, kurios yra priešingos ADP. ir tos pasilikty už sienų;

Taigi mes stojame prieš likvidavimą LMPS. dabartiniu momentu. Ir reikalaujame, kad būtų Liet. Mot. Prog. Sus. vardas pakeistas Liet. Mot. Darb. Sus.

Konf. Pirm. V. Zmitriūtė
Konf. Sekr. B. Zmitriūtė.

NUO RED. — Būtų gerai, kad draugės šį klausimą rištų ne 50 centų formoj, bet ar reikalinga mums palaikyt atskira moterų organizacija, ar ne. Draugės turėtų tai aiškiai suprast, kad revoliucinė organizacija dvasia šventa pasi-laikyti negali. Mūsų draugės matyt, kad da ir dabar globoja tą mintį, kad darbininkiško judėjimo finansinis klausimas priklauso tik vyrams. Draugės turi suprast, kad kaip darbas, taip ir finansų klausimas turi visiems lygiai rūpēt. ADP. bedarbiai, ligoniai ir negalinti užsimokēt yra paliuosuojami, bet moterys vien tik todėl, kad jos yra moterimis, nėra paliuosuojamos (išskyrus kurių vyrai priklauso Partijoj), nes jos taip pat gali užsimokēt narines duokles, kaip ir vyrai.

—:—

VISOMS LMPS. KUOPŲ SEKRETORĖMS.

Draugės! "Darbininkių Balso" padėtis jums jau yra gerai žinoma, tai aš čia nei nekalbėsiu apie tai. Bet aš prašysiu jūsų, draugės, pagalbos, kad jūs pagelbėtumet man atlikti vieną svarbų darbą, —darbą, kuris paliečia visą mūsų organizaciją. Tas darbas nėra didelis nei sunkus, tik reikia pašvęsti kelios valandėlės laiko ir jis bus atliktas.

LMPS. centro darbininkės deda visas pastangas, kad ko mažiausia padaryti išlaidų, kad kuogeriausia sutvarkyti antrašus, kad nei viena kopija "Darbininkių Balso" nebutų siunčiama veltui. Ir kad tą darbą pasekmingai atlikti, tai mums reikalinga kuopų sekretorių pagelba, kad jūs, draugės, pagelbėtumet tatai padaryti.

Mes iš LMPS. kuopų sekretorių reikalaujame visų pilnai užsimokėjusių narių teisingų antrašų. Tuomet mes palyginsime iš jūsų gautus antrašus, su mūsų antrašais ir pataisysime klaidas, jeigu jų bus.

Tas darbas yra svarbus ir jis turi būti atliktas greitai laiku. Tai, draugės, kuopų sekretorės, pasistengkite antrašus pasiųsti iki 25 d. vasario, 1923 m.

Draugės, nepamirškime to, kad organizacijos tvarka priklauso ne vien tik nuo viršininkių, bet

nuo visų narių, tai mes ir turime dirbti visos, kad ji būtų geroje tvarkoje.

L. M. P. S. Centro Sekr. O. Šimoliuniūtė,

—:—

LMPS. AGITACIJOS SAVAITĖ.

LMPS. agitacijos savaitė šiais metais prasi-
dės 7 d. ir baigsis 18 d. kovo mėnesio.

Visos LMPS. kuopos pasistengkite surengti
mažiausia nors po vienas prakalbas per agitaci-
jos savaitę. Taipgi pasirūpinkite išplatinti ku-
daugiausiai mūsų laidos literatūros, ypatingai
“Darbininkų Balso” pavienių numerų. Per L.
MPS. agitacijos savaitę mes visos turime dirbti
tokį darbą, kokį mes galime: vienos galime kal-
bėti, kitos literatūrą platinti, trečios prirašinėti
naujas narias prie LMPS. ir tt.

Draugės, padirbėkime tą vieną savaitę su
pilnu pasišventimu del LMPS. gerovės ir gauki-
me mažiausia 2000 naujų narių. Išbandykime
savo spėkas ir pamatysime, kad sutartinai dir-
bant galima atlikti milžinišką darbą darbininkiš-
kame judėjime.

Taipgi LMPS. Pildomasis Komitetas nutarė
išleisti lapelius del agitacijos savaitės, tai visos
kuopos pasistengkite siųsti užsakymus iš anksto,
kad minėti lapeliai pasiektų jus į laiką.

Lapelių išleidimas atsieis apie šimtas su
viršum dolerių, tai kuopos siusdamos lapelių už-
sakymą prisiųskite sykiu ir kelius dolerius, kaip
atliginimą už juos. Kuopoms sudėjus po kelius
dolerius yra daug lengviau apmokėti tas išlaidas,
negu centrui, kuomet pas jį taip mažai pinigų
randasi.

Draugės, siusdamos pinigus, čekius, arba
money orderius, išrašykite išdininkės vardu: M.
Račkauskienė arba LMPS. ir siųskite sekretorei
O. Šimoliuniutei, 46 Ten Eyck st. Brooklyn, N.
Y.

Dirbkime visos, kad šių metų agitacijos sa-
vaitė būtų kelrodis mūsų sutartingo veikimo.

O. Šimoliuniūtė,

L. M. P. S. Centro Sekr.

—:—

PROTOKOLAS LMPS. V. RAJONO X KONFE- RENCIJOS.

Konferencija atsibuvo 31 d. gruodžio, 1922 m.
Philadelphia, Pa.

1. Konferenciją atidarė organizatorė d. S.
Butvilienė, mandatų peržiūrėjimui paskirta dd.
M. Vaidžiulienė ir S. Švilpienė.

2. Tvarkos vedėja išrinkta d. S. Tarvidaitė,
sekr. A. Merkienė.

3. Delegačių pribuvo nuo sekančių kuopų:
11 kp. Phila. 5, 4 kp. Richmond, Phila., Pa., 28

31 kp. Baltimore, Md., 1, 14 kp. Easton, Pa., 1. Ne-
pribuvo nuo 81 kp. Chester, Pa. Ir 76 kp. pri-
siuntė laišką pranešanti, kad kuopa silpnai gy-
vuoja. Viso delegačių dalyvavo 8, atstovaujant
keturias kuopas, ir trys valdybos narės.

4. Skaityta protokolas pereitos konferenci-
jos ir vienbalsiai priimtas.

5. Viršininkų raportai priimti. Iš išdinin-
kės raporto paaikškėjo, kad V. Rajonas turi skolų
apie 26 dolerius. Finansų sekretorė raporto ne-
prisiuntė.

6. Komisija knygų rinkimo ir siuntimo į
Lietuvą pranešė, kad knygų turi surinkę, bet
nepasiuntė, kadangi sužinota, kad kitų draugų
siustas, gražino, o nekurių dingo. Nutarta su-
rinktas knygas palikti rajono valdybos globoje.

7. Komisija konkurso tvarkymo daugiausiai
užrašiusių “M. B.” pranešė, kad nesurinko kny-
gučių, ir nežino pasekmių. Nutarta panaikinti
“konkursą”, o komisija skubiai turi prirengti ra-
portą.

8. Raportai iš kuopų stovio: 28 kuopa Balti-
more, virčiausiai finansiniai, įplaukų turė-
jo per metus \$456.39 c. ir aukavo sekamiems
tikslams: vietiniam knygynui \$10,00 Rusijos ba-
duoliams \$95,62c. Lietuvos politiniams kali-
niams \$46,34c.

LMPS. V. rajonui \$5,68 ALDL. vietinės
kuopos chorui \$15,00. Defense Fondui \$5,00.
Bazarui rengtam del Rusijos baduolių \$5,00. Vi-
so išaukuota \$182,64c. Dabar kuopos izde yra
\$198,88c. Narių turi 17 pilnai pasimokėjusių.
11 kuopa neturėjo smulkmeniškio raporto, finan-
siškai silpnai stovi, narių turi virš 50, kuopa uo-
liai dalyvauja darbininkų judėjime, sykiu su ki-
tomis draugijomis. 14 kp. izde turi \$35,91, narių
10. Dalyvauja klesų kovos judėjime sykiu su ki-
tomis draugijomis. 46 kp. narių turi 7, paren-
gimus rengia sykiu su 11 kuopa, finansiskai silp-
nutė. 76 kp. veik mirus, bet pinigų turi apie
\$14,00. Nutarta, kad valdyba dėtų pastangas
atgaivinimui minėtos kuopos.

9. Įnešimas 14 kp. kad konferencija apkal-
bėtų klausimą LMPSA. prisidėjimo prie ADPLS.
Apkalbėjus visą pusiai, nutarta išnešti rezoliuci-
ją, kad P. K. daugiau supažindintų nares su
vienijimo klausimų ir prirengtų taisykles vieni-
jimosi. Balsavime sutiko visos, prieš vieną.

10. Nutarta, kad V. Rajono knygas peržiū-
rėtų 11 kuopos paskirta kom.

11. Nutarta, kad rajono valdyba aplanky-
tu kuopų susirinkimus.

12. Nutarta, kad pusmetinė konferencija at-
sibūtų Philadelphiaj ir prasidėtų kaip viena va-
landa.

13. Nutarta, kad šis protokolas, kaip ir seniau neleisti referendumui, o tik paskelbti "D. B." Atsitikime, jei bent viena kuopa užprotestuotų, tuomet bus leidžiama nubalsavimui.

14. Nutarta, kad kuopos pagal išgalės paskirtų pinigų į rajono išdą del padengimo skolų.

15. Sekantiems metams išrinkta valdyba iš sekančių draugų:

Org. M. Kurtienė, 2618 Edgemont St., Philadelphia, Pa.; Prot. sekr. Tarvidaitė, 634 Ferry St., Easton, Pa.; finan. sekr. A. Merkienė, 5123 Funston st. Phila., Pa.; izdin. M. Vaidžiulienė, 816 Perkiomienne St., Philadelphia, Pa.

Sekr. A. Merkienė,

Tvarkdarė S. Tarvydaitė.

PROTOKOLAS LMPS. 7 RAJONO.

Konferencija laikyta 10 d. gruodžio, Pittsburgh, Pa.

Konferenciją atidarė organizatorė M. Šliekienė. Mandatų paržiūrėjimui priimtos šios draugės: M. Martinkienė, E. K. Skurmaitienė. Delegačių pribuvo 6 nuo 4 kuopų; nuo 60 kp. M. Martinkienė ir Kartonienė, nuo 57 kp. E. K. Skurmaitienė, nuo 102 Martinkienė, nuo 21 kp. A. Šimkunienė ir M. Jenulionienė, 32 kuopa neprisiuntė delegačių.

Pirmininke išrinkta M. Jenulionienė.

Protokolas perskaitytas ir priimtas. Viršinių raportai priimti kasierės, finansų sekretorės, organizatorės ir sekretorės raportai priimti. Išde pinigų randasi \$12.38.

Specialių komisijų raportai:

Baliaus komisija pranešė, kad balius atsibuvo 2 d. gruodžio ir pelno liko 5.50, raportas — priimtas.

Raportai iš kuopų veikimo: 102 kuopa turėjo raštišką raportą. Pasirodė, kad 102 kuopa darbuojasi pusėtinai gerai, pinigų aukavo šiem tikslam: del Rusijos Baduolių 29.39, Lietuvos politiniam kalniam 29.39 ir del APLA. 9 kuopos statomo namo \$25.00. Raportas priimtas su papeikimu, kad aukavo \$25.00 del APLA. 9 kuopos statomo namo, nes tokia organizacija kaip LMP. S. neturi remt priešingų darbininkų klasei įstaugų; turi žiurėt kam aukauja. 57 kp. ir 60 kp. nepridavė raštiškų raportų tik žodžiu paaiškino, kad viskas gerai tvarkosi.

Kuopų įnešimai:

1. Įnešimas 102 kuopos, kad LMPS. 7 Rajonas surengtų prakalbų maršrutą ir, kad būtų moteris kalbėtoja. Įnešimas priimtas.

2. Įnešimas 102 kp., kad 7 Rajonas surengtų

draugišką vakarienę. Įnešimas priimtas ir nutarta rengt. Vakarienės visas darbas atlikt paliktas 57 kuopai, Carnegie, Pa.

3. Įnešimas 57 kuopos, kad LMPS. 7 Rajono išde būtų laikoma pinigų ne mažiau kaip \$25.00. Įnešimas priimtas, jeigu tik bus galima minėta suma palaikyt.

4. Įnešimas 57 kuopos, kad 7 Rajono valdyba pasistengtų pagamint tam tikras blankas kuopom del pagaminimo konferencijom raportų. Įnešimas priimtas ir nutarta pagamint minėtų blankų penkis šimtus.

5. Nutarta rengt pikniką ir, kad pelnas būtų skiriamas Lietuvos politiniam kalniam. Piknikas nutarta rengti pabaigoj gegužio mėnesio. Rinkimas rajono valdybos 1923: Organizatorė M. Jenulionienė, protokolų sekretorė A. K. Šliekienė, finansų sekr. E. K. Shurmaitienė, kasierė A. Šimkunienė. Užbaigus rajono reikalus, pakelta klausimas kas link sujungimo LMPS. su ADPS. Po karštų diskusijų leista balsuot; 6 balsai, kad LMPS. kaip gyvavo, kad taip ir gyvuotų, 1 bal. kad susijungtų su ADPLS.

Nutarta kitą konferenciją laikyt Pittsburgh, Pa.

Konferencija užsidarė kaip 4 val. po pietų.

Pirmininkė M. Jenulionienė,

Sekr. A. K. Šliekienė.

KAS REMIA "DARBININKIŲ BALSA"?

LMPSA. 71 kuopa iš Benld, Ill. Ta kuopa matydama, kad "Darbininkų Balsas" yra skolo-se ir nenorėdama, kad priešai turėtų sau politinio kapitalo, iš jo padėties, tai ji pagal savo išgalę prisidėjo prie jo sustiprinimo ir prisiuntė auką \$5.00.

LMPSA. 63 kuopa iš Nanticoke, Pa. Tai kuopai taipgi nemažiau rupi "Darbininkų Balsas" padėtis. Ji taipgi deda visas pastangas, kad tik sustiprinus "Darbininkų Balsą" ir pastačius jį ant tvirtų kojų, kad jokia priešų mašina negalėtų sutriuškinti. Ir ji prisidėjo prie jo sustiprinimo su auka \$15.00.

LMPSA. I Rajonas iš Brooklyno, N. Y. Jis turėjo surengęs fėrus del "Darbininkų Balso" naudos. Nuo minėtų fėrų pelno liko \$112.20.

Iš virš paminėtų kuopų ir Rajono, yra pui-kus pavyzdis ir kitomis kuopomis ir rajonams, kad ir jos subruzėtų surengti bent vieną pramogą del "Darbininkų Balso" pagerinimo, žiurėsime kas bus sekantis iš eilės.

Viso suaukuota \$132.20.

Širdingai ačiu už aukas.

O. Šimoliuniūtė,

"Darbininkų Balso" Adm.

54467

